

Nr 15

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition dels angående godkännande av konvention rörande internationellt erkännande av rätt till luftfartyg, dels ock med förslag till lag om inskrivning av rätt till luftfartyg, m. m.

Genom en den 5 november 1954 dagtecknad, till lagutskott hänvisad proposition, nr 13, vilken behandlats av första lagutskottet, har Kungl. Maj:tt under åberopande av propositionen bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll

dels äskat riksdagens godkännande av en vid propositionen fogad konvention den 19 juni 1948 rörande internationellt erkännande av rätt till luftfartyg;

dels ock jämlikt § 87 regeringsformen föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogade förslag till

- 1) lag om inskrivning av rätt till luftfartyg;
- 2) lag om registrering av luftfartyg samt om bärgning av sådant fartyg m. m.;
- 3) lag i anledning av Sveriges tillträde till 1948 års konvention rörande internationellt erkännande av rätt till luftfartyg;
- 4) lag om ändring i handelsbalken;
- 5) lag angående ändrad lydelse av 31 § lagen den 11 juni 1915 (nr 218) om avtal och andra rättshandlingar på förmögenhetsrättens område;
- 6) lag angående ändrad lydelse av § 14 förordningen den 4 mars 1862 (nr 10) om tioårig preskription och om kallelse å okända borgenärer;
- 7) lag angående ändrad lydelse av 54 § lagen den 8 april 1927 (nr 77) om försäkringsavtal;
- 8) lag om ändring i utskökningslagen;
- 9) lag med särskilda bestämmelser om försäljning av utmätt luftfartyg m. m.;
- 10) lag om ändring i konkurslagen;
- 11) lag angående ändrad lydelse av 1 och 13 §§ lagen den 20 december 1946 (nr 808) om lagsökning och betalningsföreläggande (lagsökningslag);
- 12) lag angående ändrad lydelse av 10 och 13 §§ lagen den 8 april 1927 (nr 85) om dödande av förkommen handling;
- 13) lag angående ändrad lydelse av 11 § lagen den 10 juli 1947 (nr 486) om dödande av vissa utanför Sverige befintliga handlingar;
- 14) lag om ändrad lydelse av 2 kap. 17 § strafflagen;
- 15) lag om ändrad lydelse av 3 § lagen den 7 september 1914 (nr 182) angående förbud mot lufttrafik över svenskt område;

16) lag angående ändrad lydelse av 1 § 9 och 10 mom. lagen den 8 juni 1923 (nr 147) om straff för olovlig varuinförsel;

17) lag om ändrad lydelse av 8 § 1 och 2 mom. lagen den 20 juni 1924 (nr 225) med särskilda bestämmelser angående olovlig befattning med spritdrycker och vin; samt

18) lag angående ändrad lydelse av 4 § lagen den 18 juni 1949 (nr 398) om straff för olovlig varuutförsel.

I fråga om ordalydelsen av konventionen ävensom propositionens svenska översättning därav får utskottet hänvisa till propositionen.

De vid propositionen fogade lagförslagen är av följande lydelse:

1) F ö r s l a g

till

L a g

om inskrivning av rätt till luftfartyg.

Härigenom förordnas som följer.

Inledande bestämmelser.

1 §.

Vad i denna lag är stadgat om inteckning i luftfartyg och om vissa anteckningar beträffande sådant fartyg äger tillämpning på luftfartyg, som är infört i det svenska luftfartygsregistret.

Om vissa internationella förhållanden beträffande rätt till luftfartyg är särskilt stadgat.

2 §.

Ärenden som avses i denna lag (*inskrivningsärenden rörande luftfartyg*) upptagas av den inskrivningsdomare vid Stockholms rådhusrätt som är därtill utsedd.

Över sådana ärenden skall föras särskild inskrivningsbok.

Om beviljande av inteckning.

3 §.

Där ägaren det medgiver, må luftfartyg genom inskrivning i inskrivningsboken intecknas till säkerhet för fordran å visst belopp i penningar.

Inteckning må till säkerhet för en och samma fordran meddelas i flera luftfartyg, dock ej så, att något av dem kommer att besväras av inteckning, som ej gäller med samma förmånsrätt i de övriga. Fartyg, som är intecknat för samma fordran som annat fartyg, må ej särskilt intecknas.

Ej må inteckning meddelas i lott i luftfartyg.

4 §.

Inteckning i luftfartyg må, om fartygets ägare medgiver det, beviljas att gälla jämväl i lager av reservdelar, som tillhör fartygsägaren, eller i honom tillhörig lott i sådant lager, såvida delarna till art och ungefärligt antal förtecknats i fordringshandlingen eller i därvid fogad bilaga och förvaras på angivna platser här i riket eller i annan stat som biträtt den i Genève den 19 juni 1948 avslutade konventionen rörande internationellt erkännande av rätt till luftfartyg; och skall beträffande sådant intecknande vad i 3 § andra stycket är stadgat äga motsvarande tillämpning.

Till reservdelar räknas föremål avsedda att anbringas i luftfartyg i stället för delar eller föremål som borttagits därifrån, såsom delar av flygkroppen samt motorer, propellrar, radioutrustning och instrument jämte delar därav.

5 §.

Medgivande av inteckning skall tecknas å handling, varå fordran grundas, samt innefatta uppgift om luftfartygets nationalitets- och registreringsbeteckning; och varde medgivandet av vittnen styrkt.

6 §.

Då inteckning sökes, skall fordringshandlingen i huvudskrift ingivas till inskrivningsdomaren.

Finnes ej å handlingen bevittnat medgivande som i 5 § sägs, skall ansökningen avslås.

7 §.

Inteckning i luftfartyg må icke beviljas, med mindre den som medgivit inteckningen är införd i luftfartygsregistret såsom ägare av fartyget.

Är ansökan om inteckning ej grundad på medgivande av den som enligt vad luftfartygsregistret utvisar byggt fartyget, skall i ärendet styrkas att från honom äganderätten övergått till den som medgivit inteckningen. Har fartyget tidigare varit registrerat i främmande stat, skall dock, såframt ej eljest laga hinder möter, inteckning beviljas, där den som medgivit inteckningen blivit vid fartygets införande i det svenska registret upptagen såsom ägare eller ock härleder sin rätt från den däri först införde ägaren.

Har fartyget i tre år näst före ansökningen varit infört i luftfartygsregistret och finnes den som medgivit inteckningen hava varit under hela den tiden upptagen i registret såsom ägare eller härleder han sin rätt från den som vid början av samma tid var införd såsom ägare, skall ansökningen, ändå att annan upplysning om äganderätten ej vinnes, bifallas där ej eljest laga hinder möter.

8 §.

Är fråga om inteckning i reservdelar, skall genom intyg av trovärdig person eller annorledes nöjaktigt styrkas att reservdelarna eller den lott i dessa, vari inteckningen skall gälla, tillhör luftfartygets ägare.

9 §.

Ej må i inteckningsärende andra än skriftliga bevis gälla i fråga om åtkomst till luftfartyg eller reservdelar.

10 §.

Har, då inteckning sökes, talan väckts om klander å den uppgivne ägarens fång eller om återgång därav, vare ansökningen vilande i avbidan på målets utgång. Fullföljes ej ansökningen senast å den inskrivningsdag som infaller näst efter tre månader från det dom eller beslut, varigenom målet avgjorts, vunnit laga kraft, vare ansökningen förfallen.

11 §.

Överlåter någon till annan luftfartyg eller lott i sådant fartyg, och har, innan ny ägares fång anmäles till luftfartygsregistret, inteckning blivit sökt på grund av tidigare ägares medgivande, utgöre överlåtelsen ej hinder för inteckningens beviljande.

Sökes inteckning samma dag ny ägares fång anmäles till luftfartygsregistret eller därefter, skall ansökningen avslås, utan så är att nye ägaren iklätt sig förbindelse att låta luftfartyget intecknas på grund av tidigare ägares medgivande eller eljest är med honom lika förbunden.

12 §.

Upplyses att före den dag inteckning sökes eller ock samma dag ansökningen göres den egendom som ansökningen avser tagits i mät, och visas ej att utmätningen upphört att gälla, skall ansökningen avslås.

13 §.

Är, när inteckning sökes, den som inteckningen medgivit eller, där flera äro som den medgivit, någon av dem försatt i konkurs, eller meddelas beslut om egendomsavträde samma dag som ansökningen göres, skall ansökningen avslås.

Om intecknings verkan och omfattning.

14 §.

Sedan inteckning i luftfartyg meddelats, njute fordringsägaren panträtt i fartyget.

Panträtten omfattar förutom flygkroppen jämväl motorer, propellrar, radioutrustning, instrument och andra tillbehör, vare sig de äro anbragta i luftfartyget eller tillfälligt skilda därifrån.

Har tillbehör förvärvats under villkor att överlåtaren skall äga rätt att återtaga det, om förvärvaren åsidosätter vad honom åligger, eller att ägande-

rätten därtill skall förbliva hos överlåtaren intill dess betalning erlagts eller annan förutsättning uppfyllts, må villkoret ej göras gällande mot inteckningshavaren.

15 §.

Omfattar inteckning jämväl reservdelar, njute inteckningshavaren pant-rätt i dessa, såframt vid förvaringsplatsen genom hans försorg finnes anslaget väl synligt tillkännagivande om inteckningen, med angivande av dess omfattning samt inteckningshavarens namn och adress, ävensom därom att inteckningen inskrivits i den här i riket förda inskrivningsboken för luftfartyg.

16 §.

Ersättes intecknad reservdel med annan, häfte i stället denna för pant-rätten.

17 §.

Är inteckning meddelad i flera luftfartyg, häfte ettvarvt av fartygen för den intecknade fordringens hela belopp.

Omfattar inteckning ett eller flera luftfartyg jämte reservdelar, skola jämväl reservdelarna svara för hela det intecknade beloppet.

18 §.

Angående inteckningshavares rätt till ersättning, som utgår på grund av tagen försäkring, är särskilt stadgat.

Ersättning, som på annan grund utgår för skada å intecknad egendom, häfte icke i egendomens ställe för intecknad fordran.

19 §.

Ej må panträtt, som inteckning medför, särskilt göras gällande i viss lott i vad som intecknats.

20 §.

Varder intecknad egendom utmättningsvis såld, njute inteckningshavaren betalning ur egendomen, ändå att fordringen eljest ej är till betalning för-fallen.

Samma lag vare, om intecknat luftfartyg genom vanvård eller annorledes så försämras, att inteckningshavarens säkerhet märkligt minskas, eller om intecknat reservdelslager icke vidmakthålles i huvudsaklig överensstämmelse med vad som uttryckligen överenskommits eller eljest får anses avtalat.

Om särskilda åtgärder med avseende å inteckning.

21 §.

Vill ägaren av intecknad egendom i stället för en inteckningshandling sätta en eller flera andra handlingar innefattande medgivande av inteckning för motsvarande belopp, ingive inteckningshandlingen jämte den eller de

handlingar, som skola sättas i stället, till inskrivningsdomaren; och göre denne om utbytet anteckning i inskrivningsboken samt anmärke å den eller de nya in-teckningshandlingarna vad för in-teckningsrättens bedömande är av betydelse. Utbyte varom nu sagts må ock ske på begäran av in-teckningshavare, där det visas att den in-tecknade egendomens ägare samtyckt till åtgärden.

22 §.

Företes in-teckningshandling för in-skrivningsdomaren med begäran om in-teckningens dödande helt och hållet eller för visst belopp eller, där flera luftfartyg äro in-tecknade för samma fordran, i visst fartyg, varde i enlighet därmed in-teckningen dödad, där det visas att ägaren av den egendom, beträffande vilken dödning skall ske, samtyckt till åtgärden.

Under de villkor som angivas i första stycket äge innehavare av sådan in-teckning, som omfattar jämväl reservdelar, få in-teckningen dödad i samtliga reservdelar eller i de reservdelar som förvaras på viss plats.

Dödande av in-teckning i visst luftfartyg eller i reservdelar må ej ske så, att in-teckningsförhållandena efter åtgärden komma att stå i strid mot vad i 3 § andra stycket eller 4 § första stycket stadgas.

23 §.

Vill någon låta in-teckning under annan nedsättas, äge vad i 22 § är stadgat i fråga om in-tecknings dödande motsvarande tillämpning.

Är egendomen besvärad av flera in-teckningar, må ej någon av dem sättas efter annan, med mindre den tillika sättes att gälla efter den eller de in-teckningar, vilka äga lika rätt som eller bättre rätt än denna.

24 §.

Varder in-tecknat luftfartyg enligt vad därom är särskilt stadgat avfört ur luftfartygsregistret, skall in-skrivningsdomaren, sedan anmälan om förhållandet inkommit från luftfartsstyrelsen, å nästa in-skrivningsdag avföra in-teckningen ur in-skrivningsboken.

25 §.

Sker försäljning av luftfartyg eller in-tecknade reservdelar till sådant fartyg i den ordning som är stadgad beträffande försäljning av utmätt sådan egendom, då skall, sedan auktionen vunnit laga kraft och köpeskillingen erlagts, den sålda egendomen icke vidare häfta för annat in-tecknat belopp än sådant, som fått innestå i egendomen i avräkning å köpeskillingen. Omfattar in-teckningen i den sålda egendomen jämväl annan egendom, skall denna icke vidare häfta för belopp, som täckes av köpeskillingen för den sålda egendomen.

I fall då enligt vad därom är särskilt stadgat mellan rättsägare i utmätt egendom, som omfattas av in-teckning i luftfartyg, medel skola fördelas ändå

att försäljning av egendomen ej skett, och betalning därvid utfaller å huvudstolen av in-tecknad fordran, vare in-teckningen till motsvarande belopp utan verkan.

26 §.

Har domstol, vid meddelande av förklaring att luftfartyg skall vara för-verkat till kronan, tillika beträffande in-teckning i fartyget förklarat att pan-trätten i fartyget skall upphöra, må, sedan domen vunnit laga kraft, in-teckningen dödas på ansökan utav ny ägare av fartyget eller lott däri, ändå att in-teckningshandlingen i huvudskrift ej företes.

Om ägarehypotek.

27 §.

Har in-tecknad fordringshandling blivit in-löst utav ägaren av den in-teck-nade egendomen eller eljest kommit i hans hand, och är ej sådant fall för handen att in-teckningen är ogill eller utan verkan, må handlingen ånyo ut-givas med oförändrad in-teckningsrätt.

28 §.

Innehaves in-teckningshandling, när egendomen utmätningssvis säljes, av ägaren, må denne vid försäljningen tillgodonjuta samma rätt som skulle tillkomma annan innehavare av in-teckningen; dock att, där i handlingen ränta är förskriven, sådan ej må räknas ägaren till godo. Är ägaren försatt i konkurs, äge konkursboet den rätt nu sagts.

Finnes, när egendomen utmätningssvis säljes, att ägaren gjort avbetalning å belopp varför egendomen på grund av in-teckning häftar eller att in-teck-ning i egendomen belånats till lägre belopp än det varå den lyder, skall i fråga om den del av in-tecknade beloppet, som icke tillkommer in-tecknings-havaren, vad i första stycket är stadgat äga tillämpning; dock att in-teck-ningshavaren för sin fordran äger företräde.

29 §.

Har ägare av in-tecknad egendom gjort avbetalning å in-tecknat belopp, vare in-teckningshavaren, där ej annat förbehåll skett, pliktig att på begäran av ägaren och mot förskott av nödig kostnad uppvisa in-teckningshandlingen för in-skrivningsdomaren för avbetalningens antecknande i in-skrivningsbo-ken. I boken skall anmärkas, att handlingen ej vidare medför in-tecknings-rätt för avbetalade beloppet.

Sedan anteckning om avskrivning sålunda skett, må, där ägaren det be-gär och tillika ingiver handling innefattande medgivande som i 5 § sägs, in-teckning till belopp motsvarande vad som avskrivits meddelas att gälla med förmånsrätt näst efter in-teckningshavarens återstående fordran. Äga-ren må dock utan in-teckningshandlingens företeende få in-teckningen dödad till belopp motsvarande vad som avskrivits.

30 §.

Utmätes ägaren tillkommande rätt till andel i in-teckning eller varder ägare, vilken sådan rätt tillkommer, försatt i konkurs, vare in-teckningshavaren, ändå att han betingat sig annat, pliktig att på begäran av utmätningssmannen eller konkursförvaltaren uppvisa in-teckningshandlingen för avskrivning, såsom i 29 § sägs, av det ägaren tillkommande beloppet. Sedan avskrivning sålunda skett, må in-teckning å det avskrivna beloppet med ränta meddelas på ansökan av utmätningssmannen eller konkursförvaltaren, ändå att in-teckningsmedgivandet icke är tecknat å sådan handling som i 5 § sägs. Handling, på grund varav in-teckning sålunda meddelas, skall innehålla att beloppet förfaller till betalning sex månader efter uppsägning.

Om personlig ansvarighet för in-tecknad fordran.

31 §.

Låter innehavare av in-tecknad fordran ny ägare till den in-tecknade egen-domen å in-teckningshandlingen teckna förbindelse, varigenom han över-tager skulden, vare förre gäldenären fri från sin förbindelse, där ej annat är avtalat.

32 §.

Har innehavare av skuldförbindelse, till säkerhet för vilken in-teckning blivit fastställd i egendom som sedermera kommit i annan ägares hand, låtit in-teckningen utan samtycke av förbindelsens utgivare helt eller del-vis dödas eller ock nedsättas, och kan fordran till följd därav icke ur egen-domen uttagas, vare utgivaren fri från ansvar för fordringen. Vad nu är sagt om förbindelsens utgivare gälle ock om annan ägare, som åtagit sig skul-den eller eljest svarar för denna i utgivarens ställe.

33 §.

Har vid försäljning av utmätt in-tecknad egendom i den ordning som för sådan försäljning är stadgad borgenär, som i egendomen har in-teckning för fordran, ägt taga betalning ur köpeskillingen, men låter han efter över-enskommelse med köparen in-tecknat belopp, som kunnat ur köpeskillingen gäldas, kvarstå i egendomen, vare den som personligen svarade för fordringen fri från ansvarighet för sådant belopp. Samma lag vare i fråga om be-lopp, som köparen i egenskap av in-teckningshavare fått avräkna å köpe-skillingen.

34 §.

Låter ägaren av in-tecknat luftfartyg utan in-teckningshavarens samtycke föra fartyget till stat, varest här i riket verkställd inskrivning ej erkän-nes i överensstämmelse med den i 4 § omförmälda konventionen, vare äga-ren, i den mån in-teckningen till följd av denna åtgärd ej kan göras gällan-de, personligen ansvarig för den in-tecknade fordringen, ändå att sådan an-svarighet ej förut ålåg honom.

Om intecknings ogiltighet i vissa fall m. m.

35 §.

Beviljas inteckning på grund av medgivande av annan än den som är rätt ägare, vare inteckningen ogill, där ej sådant fall är för handen som i 11 § sägs eller annat eljest följer av vad särskilt är stadgat.

36 §.

Har inteckning meddelats i strid mot vad i 13 § stadgas, vare den utan verkan.

37 §.

Utan hinder av inteckning må tvist om intecknad fordrans giltighet lagligen prövas.

Om vissa anteckningar i inskrivningsboken.

38 §.

Vill någon att i inskrivningsboken skall antecknas att han innehar fordringshandling, på grund varav inteckning beviljats eller ansökan därom förklarats vilande, uppvis handlingen i huvudskrift för den inskrivningsdomare som handlägger inskrivningsärenden rörande luftfartyg; och göre denne i boken anteckning om innehavet.

Uppvisande varom nu är sagt må ock ske inför annan inskrivningsdomare. Denne skall, då sådant sker, å handlingen teckna bevis om uppvisandet och ändamålet därmed ävensom därom utfärda särskilt bevis; sedan ingive inteckningshavaren för anteckningens verkställande sistnämnda bevis till den inskrivningsdomare, som i första stycket avses.

Anmäler den, vilken senast blivit antecknad såsom innehavare av inteckningshandling, hos inskrivningsdomaren i skriftlig av vittnen styrkt handling att innehavet upphört, varde förhållandet i inskrivningsboken antecknat.

39 §.

Den som i inteckningsärende, enligt de grunder som angivas i 7 §, ansetts vara ägare av luftfartyg, varde i sådan egenskap antecknad i inskrivningsboken.

Har ny ägare av antecknat luftfartyg blivit införd i luftfartygsregistret, skall inskrivningsdomaren, sedan underrättelse därom inkommit från luftfartsstyrelsen, å nästa inskrivningsdag anmärka förhållandet i inskrivningsboken.

40 §.

Var som väckt talan om klander å annans åtkomst till luftfartyg eller om återgång av köp, byte eller gåva av sådant fartyg vare skyldig att anmäla förhållandet för antecknande i inskrivningsboken. Rätten skall, om så erfordras, giva käranden nödig tid till sådan anmälan innan förberedel-

sen i målet avslutas. Försummas denna tid, vare käromålet förfallet. Visas att målet avgjorts genom laga kraft ägande dom eller beslut, varde ock därom anteckning gjord i inskrivningsboken.

Visas att inteckning helt eller till någon del är ogill enligt dom eller beslut, som äger laga kraft, eller på grund av förhållande som avses i 36 §, skall anteckning därom ske i inskrivningsboken.

41 §.

Då utmätning skett av luftfartyg eller lott däri eller till sådant fartyg hörande, intecknade reservdelar, eller då jämlikt 71 § konkurslagen äskats att luftfartyg eller intecknade reservdelar till sådant fartyg må utmättningsvis säljas, skall, sedan i enlighet med 85 § utsökningslagen bevis härom inkommit till inskrivningsdomaren, å nästa inskrivningsdag göras anteckning om förhållandet i inskrivningsboken. Visas att utmätningen upphävts eller att frågan om egendomens försäljning eljest förfallit, varde ock det i boken antecknat.

Har egendom blivit såld i den ordning som är stadgad beträffande försäljning av utmätt luftfartyg och av utmäta, intecknade reservdelar, varde anteckning därom efter vad i första stycket sägs införd i inskrivningsboken, när handling som visar köpeskillingens fördelning inkommer till inskrivningsdomaren. Var egendomen intecknad, skall i inskrivningsboken tillika antecknas den verkan som försäljningen enligt vad i 25 § stadgas medför beträffande inteckningen. Skedde ej försäljning, men skola ändock enligt vad därom är särskilt stadgat medel fördelas mellan rättsägare i egendomen, skall motsvarande anteckning göras när fördelningslängden inkommer.

Har domstol beträffande inteckning i luftfartyg meddelat förklaring som i 26 § sägs, åligger det domstolen att därom översända bevis till inskrivningsdomaren, som har att å nästa inskrivningsdag göra anteckning om förhållandet i inskrivningsboken.

42 §.

Anmäler någon skriftligen, att han för fordran å bärjarlön eller å ersättning för särskilda kostnader, som varit oundgängliga för bevarande av luftfartyg, äger luftpanträtt i fartyget enligt vad därom är särskilt stadgat, skall inskrivningsdomaren, om anmälningen sker inom tre månader från det åtgärderna för bärgningen eller bevarandet avslutades, å nästa inskrivningsdag göra anteckning om anmälningen i inskrivningsboken.

Visas att genom fordringens betalning eller annorledes panträtten upphört att gälla, varde ock det antecknat i inskrivningsboken.

43 §.

Har i luftfartygsregistret, enligt vad därom är särskilt stadgat, blivit anmärkt att beträffande visst luftfartyg inträffat förhållande av beskaffenhet att böra föranleda fartygets avförande ur registret men att detta ej kunnat

ske på grund av att inteckningshavare ej samtyckt till åtgärden, skall inskrivningsdomaren, sedan underrättelse om anmärkningen inkommit från luftfartsstyrelsen, å nästa inskrivningsdag göra anteckning därom i inskrivningsboken.

Vissa bestämmelser om förfarandet hos inskrivningsdomaren.

44 §.

Inskrivningsärende rörande luftfartyg må upptagas allenast å inskrivningsdag.

Ansökan i sådant ärende anses ej gjord innan den upptages å inskrivningsdag.

Anmälan som avses i 42 § skall anses gjord då den inkommer till inskrivningsdomaren.

45 §.

Över samtliga inskrivningsärenden rörande luftfartyg skall genom inskrivningsdomarens försorg föras dagbok.

46 §.

När inskrivningsärende rörande luftfartyg förekommer, anskaffe inskrivningsdomaren skyndsamt från luftfartsstyrelsen bevis om vad luftfartygsregistret innehåller av betydelse för ärendets behandling.

47 §.

Handlingar i inskrivningsärenden rörande luftfartyg skola sammanföras i akter.

Har sökande eller annan lämnat uppgift eller avgivit förklaring av betydelse för ärendets prövning, eller har särskild utredning i ärendet funnits nödig, skall vad därom antecknats upptagas i akten och bestyrkas av inskrivningsdomaren.

48 §.

Om inskrivningsdomarens beslut eller annan åtgärd, som vidtagits med anledning av ansökan hos inskrivningsdomaren, meddelas besked genom bevis, som tecknas å den till grund för ansökningen åberopade handlingen. Beviset skall angiva det rum i inskrivningsboken, vari inskrivningen verkstälts. Bevis angående inteckning i reservdelar skall innehålla erinran om vad i 15 § stadgas.

Innefattar beslutet, att ansökan ej bifallits, skall sökanden eller hans ombud genast i rekommenderat brev underrättas om skälen för beslutet.

När inteckningshavare enligt vad därom är särskilt stadgat för inskrivningsdomaren uppvisar inteckningshandlingen för att lämna samtycke till att det intecknade luftfartyget avföres ur luftfartygsregistret, skall inskrivningsdomaren dels utfärda särskilt bevis om uppvisandet och ändamålet därmed dels ock teckna sådant bevis å inteckningshandlingen.

49 §.

Bifalles ansökan om meddelande av inteckning eller om annan åtgärd beträffande inteckning, varde i enlighet därmed inskrivning gjord i inskrivningsboken. Bifalles ej ansökningen, skall i boken inskrivas allenast att ärendet uppskjutits eller att ansökningen förklarats vilande eller avslagits; anteckning om skälen för beslutet upptages i akten.

50 §.

Sökes inteckning i luftfartyg och varder ej ansökningen av inskrivningsdomaren genast avslagen genom beslut som vinner laga kraft, beviljas sådan inteckning eller inträffar förhållande, som medför att luftfartyg icke längre besvärmas av inteckning eller beröres av ansökan därom, skall inskrivningsdomaren ofördröjligen meddela luftfartsstyrelsen detta. Samma lag vare, när det antecknas att talan som avses i 40 § första stycket blivit väckt eller slutligen avgjord.

Om besvär.

51 §.

Över inskrivningsdomarens beslut enligt denna lag må klagan föras hos hovrätten genom besvär.

Beträffande anförda besvär ävensom beslut som av inskrivningsdomaren eller högre rätt meddelas i anledning av besvären skall anteckning verkställas i inskrivningsboken.

52 §.

Har beslut, varigenom ansökan om intecknings beviljande helt eller till någon del avslagits, blivit till följd av besvär ändrat, vare sökanden pliktig att senast å den inskrivningsdag, som infaller näst efter tre månader från det beslutet om ändringen vann laga kraft, förete detsamma hos inskrivningsdomaren, vid äventyr att i annat fall den inteckning, som på grund av beslutet beviljas, gäller såsom vore den sökt först å den dag beslutet företes för inskrivningsdomaren.

Om tillämpningsföreskrifter.

53 §.

Närmare föreskrifter om inskrivningsboken, dagboken och akter samt angående tillämpningen i övrigt av denna lag meddelas av Konungen.

Denna lag träder i kraft den dag Konungen förordnar.

Har luftfartyg blivit infört i luftfartygsregistret före den dag denna lag träder i kraft, må utan hinder av vad i 7 § andra stycket stadgas inteckning beviljas, där den som medgivit inteckningen blivit vid fartygets införande i registret upptagen såsom ägare eller ock härleder sin rätt från den däri först införde ägaren.

2) **F ö r s l a g**

till

L a g

om registrering av luftfartyg samt om bärgning av sådant fartyg m. m.

Härigenom förordnas som följer.

1 KAP.

Om registrering av luftfartyg och om dess nationalitet.

1 §.

Över luftfartyg skall hos luftfartsstyrelsen föras register (*luftfartygsregister*).

Om inskrivning av rätt till luftfartyg samt om vissa internationella förhållanden beträffande rätt till luftfartyg är särskilt stadgat.

2 §.

Luftfartyg må registreras här i riket endast om ägaren är svenska staten, svensk kommun eller annan sådan menighet, svensk medborgare eller svenskt dödsbo eller ock bolag, förening, annat samfund, stiftelse eller annan sådan inrättning med svensk nationalitet.

Utan hinder av vad sålunda stadgats må Konungen, beträffande fartyg som i regel nyttjas med utgångspunkt här i riket, medgiva att det må införas i registret.

3 §.

Ej må luftfartyg, som är registrerat i främmande stat, här i riket registreras, med mindre det avföres ur den främmande statens register.

4 §.

Luftfartyg må icke registreras, med mindre det har luftvärdighetsbevis som utställts eller godkänts här i riket.

5 §.

Ansökan om registrering av luftfartyg skall göras skriftligen av ägaren och innehålla för registreringen nödiga upplysningar rörande fartyget, ägaren och dennes förvärv av fartyget. Ansökningen skall åtföljas av utredning till styrkande av att sökanden är ägare av fartyget och att i öv-

rigt de i 2—4 §§ upptagna villkoren äro uppfyllda, så ock av handling som utmärker när, var och av vem fartyget är byggt.

6 §.

Registret skall för varje luftfartyg innehålla fartyget tillkommande nationalitets- och registreringsbeteckning, de uppgifter som äro nödiga för att identifiera det, upplysning angående äganderätten till fartyget och ägarens fång samt huruvida fartyget är intecknat, hänvisning till fartygets luftvärighetsbevis ävensom anteckning om tiden, då fartyget införes i registret, ändring i äganderätten registreras eller fartyget avföres ur registret, så ock i övrigt vad som bestämmes av Konungen eller den Konungen därtill be- myndigar.

7 §.

Sedan luftfartyg införts i registret, äger det svensk nationalitet.

Om införandet i registret skall, i enlighet med formulär som Konungen fastställer, av luftfartsstyrelsen utfärdas bevis (*nationalitets- och registreringsbevis*).

Fartyget skall märkas i enlighet med dess nationalitets- och registreringsbeteckning; och skola märkena föras så länge fartyget är registrerat.

8 §.

Sker ändring i äganderätten till luftfartyg som införts i registret eller ändras ägarens nationalitet eller undergår fartyg efter registreringen ändring av betydelse för fartygets identifiering, vare ägaren skyldig att där- om ofördröjligen göra anmälan till luftfartsstyrelsen för införande i re- gistret. Samma skyldighet åligge vid ändring i äganderätten jämväl den förutvarande ägaren.

Införes i registret ny ägare av intecknat luftfartyg, åligge det luftfarts- styrelsen att därom ofördröjligen underrätta inskrivningsdomaren.

Anmäles ny ägare av luftfartyg men finnes utredningen ej vara sådan, att han kan införas i registret, skola ändock däri anmärkas hans namn, det uppgivna fånget och dagen då anmälan skedde.

9 §.

Luftfartyg skall avföras ur registret, om ägaren det begär.

Samma lag vare, om det i 2 § första stycket för registrering uppställda villkoret ej längre är uppfyllt och Konungen icke jämlikt andra stycket i samma paragraf medgiver att fartyget det oaktat må kvarstå i registret, så ock om fartyget förolyckats, upphuggits eller annorledes förstörts eller om det efter anträdd luftfärd ej avhörts under en tid av tre månader. Har om- ständighet som nu sagts inträffat, åligge det ägaren att därom ofördröjli- gen göra anmälan till registret, såvida sådan ej skett på grund av vad i 8 § stadgas.

Har fartyg sedan tre år icke innehaft gällande luftvärdighetsbevis, må fartyget avföras ur registret, där ägaren ej inom tid, som av luftfartsstyrelsen bestämmes, visar att fartyget är luftvärdigt.

10 §.

Luftfartyg, som är intecknat, må ej på grund av ägarens begäran eller annan i 9 § avsedd omständighet avföras ur registret, med mindre i ärendet företes bevis från inskrivningsdomaren, att inteckningshandlingen uppvisats för honom samt att inteckningshavaren samtyckt till åtgärden, men skall i registret göras anmärkning om vad i ärendet förekommit.

Avföres luftfartyg ur registret eller sker i registret anmärkning som i första stycket sägs, skall inskrivningsdomaren ofördröjligen underrättas därom.

11 §.

Där luftfartyg avförts ur registret eller anmärkning skett enligt 10 §, skall fartygets ägare eller, i fall då fartyget avförts ur registret till följd av att det övergått till utländsk ägare, den förre ägaren ofördröjligen återställa nationalitets- och registreringsbeviset till luftfartsstyrelsen. Har eljest ändring i förhållande, varom beviset innehåller upplysning, införts i registret, skall fartygsägaren ofördröjligen avlämna beviset till luftfartsstyrelsen, som antecknar ändringen å beviset eller, där så finnes lämpligare, utställer nytt bevis.

12 §.

Innehaves luftfartyg på grund av köp utan att äganderätten övergått å innehavaren, skola i registret antecknas innehavarens namn och den rätt som tillkommer honom. Det åligger dem som slutit avtalet att därom ofördröjligen göra anmälan till luftfartsstyrelsen.

Upplåter någon luftfartyg för obestämd tid eller för en tid av minst fjorton dagar till annan för att av denne nyttjas för egen räkning, skall på begäran av upplåtaren eller innehavaren i registret göras anteckning om upplåtelsen.

13 §.

Har å utrikes ort luftfartyg byggts för svensk räkning eller övergått i svensk ägo och äro de i 2 och 3 §§ för registrering angivna villkoren uppfyllda, må fartyget, i enlighet med bestämmelser som Konungen meddelar, för viss tid antecknas i ett särskilt bihang till luftfartygsregistret och förses med interimistiskt nationalitets- och registreringsbevis.

Under sålunda bestämd tid äger fartyget svensk nationalitet.

Fartyget skall under samma tid vara märkt enligt föreskrifter som meddelas av Konungen.

2 KAP.

Om bärgning m. m.

14 §.

Den som bärgar förolyckat eller nödställt luftfartyg eller ombordvarande gods eller något, som hört till sådant fartyg eller gods, så ock envar som medverkar vid bärgningen har rätt att, vare sig bärgningen ägt rum till sjöss, på land eller i luften, undfå bärgarlön i enlighet med de grunder, som jämlikt 225—227 §§ sjölagen gälla vid bärgning av fartyg och gods. Till andel i lön som för bärgningen skall utgå vare ock den berättigad, vilken under den nöd som föranlett bärgningen räddat människor från fartyget eller medverkat vid deras räddning. Har någon eljest för bevarande av luftfartyg eller gods vidkänts särskilda kostnader, som varit oundgängliga för bevarandet av fartyget eller godset, varde ock dessa honom ersatta.

Har gods eller något, som hört till gods, bärgats eller bevarats, häfte ägaren med det bärgade eller bevarade, men svare ej personligen.

Rätt till bärgarlön skall icke tillkomma den som medverkat vid bärgningsföretag trots uttryckligt och befogat förbud av fartygets befälhavare, ägare eller innehavare. Vad sålunda stadgats skall äga motsvarande tillämpning beträffande kostnader för bevarande av fartyg och gods.

15 §.

Borgenär, som har fordran å bärgarlön eller å ersättning för kostnader som avses i 14 §, njute i fartyget eller godset luftpanträtt med förmånsrätt framför de i 17 kap. handelsbalken omförmälda borgenärerna, såframt bärgarlönen eller ersättningen hänför sig till åtgärder vilka slutförts här i riket.

I första stycket avsedda fordringar skola, var i förhållande till fordringens belopp, njuta lika rätt om de härröra av samma händelse; eljest skall yngre fordran äga företräde framför äldre.

Utan borgenärens samtycke må icke, innan betalning för dennes fordran guldits eller säkerhet därför blivit ställd, luftfartyget lämna det ställe, där åtgärderna för bärgningen eller bevarandet slutfördes, eller godset av ägaren tagas i besittning.

16 §.

Angående luftpanträttshavares rätt till ersättning, som utgår på grund av tagen försäkring, är särskilt stadgat.

Har luftfartygets eller godsets ägare på annan grund fordran å ersättning för skada å egendomen, skall luftpanträtt i egendomen tillika omfatta sådan fordran; och skall i nu angivet hänseende vad i 272 och 279 §§ sjölagen stadgas äga motsvarande tillämpning.

17 §.

Försäljes luftfartyg eller gods efter utmätning eller under konkurs i den ordning, som för försäljning av utmätt sådan egendom är stadgad, upphöre luftpanträtten i fartyget eller godset, men borgenären äge undfå del i köpeskillingen enligt vad därom är särskilt stadgat.

Lossas gods, som häftar för fordran, till avsändares eller lastemottagares förfogande, upphöre luftpanträtten i godset. Utlämnas godset utan borgenärens tillstånd, vare den som mottager godset med kunskap om fordringen ansvarig för denna, dock icke utöver det värde godset hade vid lossningen.

18 §.

Luftpanträtt i luftfartyg, som är registrerat här i riket, upphöre efter tre månader från det åtgärderna för bärgningen eller bevarandet av fartyget avslutades, såvida icke inom nämnda tid borgenärens anspråk på pant­ rätt blivit anmält till inskrivningsdomaren för anteckning i inskrivningsboken för luftfartyg samt dessutom överenskommelse träffats om panträt­ tens belopp eller talan om panträtten väckts i laga ordning.

Är fartyget registrerat i främmande stat, som biträtt den i Genève den 19 juni 1948 avslutade konventionen rörande internationellt erkännande av rätt till luftfartyg, vare lag som i första stycket sägs, med iakttagande av att anmälan skall ske hos den myndighet som för inskrivningsboken för fartyget.

I fall då fartyget icke är registrerat eller då det är registrerat i annan främmande stat än i andra stycket sägs, upphöre luftpanträtten i fartyget efter ett år från det åtgärderna för bärgningen eller bevarandet avslutades, såframt ej inom nämnda tid överenskommelse träffats om panträttens be­ lopp eller talan om panträtten väckts i laga ordning.

3 KAP.

Ansvarsbestämmelser m. m.

19 §.

Lämnar någon vid ansökan om registrering av luftfartyg eller vid ansökan att fartyg må kvarstå i eller avföras ur luftfartygsregistret eller vid anmälan till registret uppsåtligen oriktig uppgift, straffes med dagsböter eller fängelse i högst sex månader. Sker det av grov oaktsamhet, dömes till dagsböter.

Framför någon luftfartyg med vetskap om att det är märkt med oriktig nationalitets- och registreringsbeteckning eller att det eljest saknar i denna lag eller med stöd därav föreskrivna märken, dömes till fängelse eller straff­ arbete i högst två år eller, där brottet är ringa, till dagsböter.

Asidosätter någon i annat fall än nu sagts vad enligt 1 kap. åligger honom, straffes med dagsböter.

20 §.

Ej må straff enligt denna lag ådömas, där brottet enligt allmänna strafflagen är belagt med strängare straff.

21 §.

Närmare föreskrifter rörande tillämpningen av vad i denna lag stadgas meddelas av Konungen eller den Konungen därtill bemyndigar.

Denna lag träder i kraft den dag Konungen förordnar.

Genom denna lag upphävas:

§§ 4—13 samt § 40 andra stycket förordningen den 26 maj 1922 (nr 383) om luftfart ävensom stadgandet i § 44 mom. 1 samma förordning, såvitt stadgandet avser straff för den som i anmälan till luftfartygsregistret mot bättre vetande lämnar oriktig uppgift;

så ock vad i övrigt finnes i lag eller författning stridande mot nya lagens bestämmelser.

Förekommer i lag eller författning hänvisning till författningsrum som ersatts genom bestämmelse i nya lagen, skall den bestämmelsen i stället tillämpas.

3) **F ö r s l a g**

till

L a g

i anledning av Sveriges tillträde till 1948 års konvention rörande internationellt erkännande av rätt till luftfartyg.

Härigenom förordnas som följer.

1 §.

Denna lag äger tillämpning på luftfartyg infört i nationalitetsregister i främmande stat, som tillträtt den i Genève den 19 juni 1948 avslutade konventionen rörande internationellt erkännande av rätt till luftfartyg, eller i territorium, för vars utländska angelägenheter fördragsslutande stat svarar och för vilket föres särskilt nationalitetsregister, såvida icke den staten gjort förbehåll om att konventionen icke skall vara tillämplig å territoriet. Vad i 5 § stadgas skall dock gälla jämväl luftfartyg som är registrerat här i riket.

Till luftfartyg hänföras i denna lag, förutom flygkroppen, jämväl motorer, propellrar, radioutrustning, instrument och andra tillbehör, vare sig de äro anbragta i fartyget eller tillfälligt skilda därifrån.

2 §.

Före alla andra rättigheter än de i 5 § avsedda skola äganderätt till luftfartyg, med besittning förenad rätt att genom köp förvärva sådant fartyg samt nyttjanderätt till sådant fartyg enligt upplåtelse på minst sex månader, så ock panträtt eller annan sådan rätt till luftfartyg, tillkommen enligt avtal och såsom säkerhet för fordran till visst belopp, erkännas här i riket, såframt rätten tillkommit enligt lagen i den fördragsslutande stat, i vars nationalitetsregister fartyget då var infört, och rätten är inskriven i inskrivningsbok i den stat, där fartyget är registrerat då rätten göres gällande.

Förmånsrätt för panträtt eller annan sådan rätt till luftfartyg omfattar varje belopp för vilket säkerhet ställts, dock icke ränta som är upplupen för längre tid än tre år före utmätning eller, vid konkurs, före konkursansökningens ingivande.

3 §.

Verkan i förhållande till tredje man av inskrivning, varom förmäles i 2 §, bedömes enligt lagen i den stat där rätten är inskriven. Där luftfartyg här i riket utmätts eller belagts med kvarstad eller skingringsförbud eller luftfartyg omfattas av konkurs, som inträffat här i riket, och gäldenären med vetenskap därom träffat det avtal, som ligger till grund för inskrivningen, må denna dock ej till förfång för utsökningsborgenären eller konkursborgenärerna eller för köparen vid exekutiv försäljning återopas i vidare mån än som följer av svensk lag.

4 §.

Där en i 2 § omfördäld rätt till luftfartyg, vilken innehaves såsom säkerhet för fordran, enligt lagen i den stat där fartyget är registrerat förklarats omfatta tillika reservdelar som förvaras på angivna platser, skall rätten här i riket erkännas jämväl i dessa reservdelar, såframt vid förvaringsplatsen finnes anslaget ändamålsenligt och väl synligt tillkännagivande om rättens beskaffenhet och omfattning, om namnet å dess innehavare och hans adress samt om den inskrivningsbok i vilken rätten är inskriven.

Till reservdelar räknas föremål avsedda att anbringas i luftfartyg i stället för delar eller föremål som borttagits därifrån, såsom delar av flygkroppen samt motorer, propellrar, radioutrustning och instrument jämte delar därav.

5 §.

Hava åtgärder för bärgning eller bevarande av luftfartyg avslutats i främmande stat som tillträtt den i 1 § nämnda konventionen, och är med ford-

ran på lön för bärgningen eller på ersättning för särskilda kostnader, som varit oundgängliga för bevarandet av fartyget, enligt lagen i den stat där åtgärderna för bärgningen eller bevarandet avslutades förenad luftpanträtt i fartyget, skall panträtten här i riket erkännas med förmånsrätt framför varje annan rätt till fartyget. Finnas flera sådana fordringar, njute de som sammanhånga med en senare händelse företråde framför dem som härröra av en tidigare.

Vad sålunda stadgats gälle dock icke, såvida tre månader förflutit från det åtgärderna avslutades utan att borgenärens anspråk på luftpanträtt i fartyget antecknats i inskrivningsboken i den stat där fartyget är registrerat och dessutom överenskommelse träffats om det belopp panträtten avser eller talan om borgenärens rätt väckts i laga ordning.

6 §.

Där försäljning av luftfartyg eller i 4 § omnämnda reservdelar till sådant fartyg skall äga rum i den ordning, som stadgas i lagen med särskilda bestämmelser om försäljning av utmätt luftfartyg m. m., åligge den som påkallat försäljningen att till auktionsförrättaren ingiva ett av vederbörande myndighet i den stat där fartyget är registrerat utfärdat gravationsbevis angående egendomen jämte styrkt översättning av beviset ävensom att, då fråga är om luftfartyg, senast en månad före auktionen låta kungöra försäljningen å registreringsorten enligt där gällande lag. Inom samma tid skall underrättelse varom stadgas i 3 § lagen med särskilda bestämmelser om försäljning av utmätt luftfartyg m. m. sändas till innehavaren av varje i fartyget inskriven rättighet, som skall erkännas enligt denna lag.

I borgenärsförteckningen skall upptagas, utöver de i 4 § lagen med särskilda bestämmelser om försäljning av utmätt luftfartyg m. m. avsedda fordringarna och kostnaderna, annan rättighet som skall erkännas enligt denna lag. Försäljningen skall ske under förbehåll om beståndet av sådan rättighet, därest den enligt förteckningen faller inom lägsta budet. Faller rättigheten utom lägsta budet, äge vad i 123 § utsökningslagen sägs motsvarande tillämpning.

7 §.

Besväras luftfartyg av inskriven rättighet, som enligt denna lag skall erkännas här i riket, må fartyget ej överföras till det svenska luftfartygsregistret, med mindre innehavaren av rättigheten medgivit att fartyget här registreras.

Överföres fartyget till det svenska luftfartygsregistret, äge rättighetens innehavare få den inskriven i inskrivningsboken för luftfartyg, såfram den är av sådan beskaffenhet, att den enligt lagen om inskrivning av rätt till luftfartyg kan inskrivas såsom inteckning.

Sökes inskrivningen senast å den inskrivningsdag som infaller näst efter

tre månader från det fartyget registrerades här i riket, gälla rättigheten med samma förmånsrätt som den åtnjöt i den stat där fartyget sist var registrerat. Fråga huruvida rättigheten lagligen tillkommit prövas enligt lagen i den stat där fartyget var registrerat vid tiden för rättighetens tillkomst.

8 §.

Det åligger luftfartsstyrelsen att, så snart luftfartyg som avses i 7 § blivit registrerat, till inskrivningsdomaren översända bevis om registreringen och om de inskrivna rättigheterna. Inskrivningsdomaren skall å nästa inskrivningsdag anmärka rättigheterna i inskrivningsboken.

Har borgenärs anspråk på luftpanträtt blivit inom den i 5 § andra stycket angivna tiden antecknat i vederbörande inskrivningsbok och överföres fartyget till det här i riket förda luftfartygsregistret, skall luftfartsstyrelsen så snart registrering skett översända bevis därom samt om anteckningen till inskrivningsdomaren, vilken har att å nästa inskrivningsdag göra motsvarande anteckning i inskrivningsboken.

9 §.

Bestämmelserna i denna lag utgöra icke hinder mot tillämpning beträffande luftfartyg av vad som är eller framdeles kan bliva stadgat rörande tvångsåtgärder mot den som överträder föreskrifter angående luftfart, invandring samt införsel och utförsel av varor.

Denna lag skall icke äga tillämpning på luftfartyg, som äro avsedda för militär-, tull- eller polistjänst.

10 §.

Närmare föreskrifter rörande tillämpningen av vad i denna lag stadgas meddelas av Konungen.

Denna lag träder i kraft den dag Konungen förordnar.

4) F ö r s l a g

till

L a g

om ändring i handelsbalken.

Härigenom förordnas, att 10 kap. 7 § samt 17 kap. 2, 3 och 16 §§ handelsbalken¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Gällande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

10 KAP.

7 §.

Fartyg, som är för fordran in-tecknat eller äger den dräktighet, att, enligt vad särskilt är stadgat, in-teckning däri kan meddelas, må ej med laga verkan sättas i pant efter ty nu är sagt.

Fartyg, som är för fordran in-tecknat eller äger den dräktighet, att, enligt vad särskilt är stadgat, in-teckning däri kan meddelas, må ej med laga verkan sättas i pant efter ty nu är sagt. *Ej heller må luftfartyg sålunda pantsättas.*

17 KAP.

2 §.

Vad i — — — — — annat dylikt.

Sedan njute borgenärer betalning av boet, efter ty, som nedan sägs; dock att angående vissa fordringars företråde till betalning ur fartyg, frakt och inlastat gods gäller vad i *sjölagen stadgas.*

Sedan njute borgenärer betalning av boet, efter ty, som nedan sägs; dock att angående vissa fordringars företråde till betalning ur fartyg, frakt och inlastat gods *eller ur luftfartyg och ombordvarande gods* gäller vad *därom är särskilt stadgat.*

3 §.

Har någon — — — — — alla andra.

Den, som för sin fordran har in-teckning i fartyg, äge ock samma för-månsrätt i fartyget och dess tillbehör; *dock gälle ej förmånsrätt* för ränta, som före utmätning eller, vid konkurs, före konkursansökningens ingivande är upplupen, för längre tid än tre år. Är fartyget in-tecknat för fle-

Den, som för sin fordran har in-teckning i fartyg, äge ock samma för-månsrätt i fartyget och dess tillbe-hör. *Har någon för sin fordran in-teckning i luftfartyg, njute han ena-handa förmånsrätt i fartyget jämte tillbehör samt, med den begräns-tre ning varom förmåles i 14 § lagen med*

¹ Senaste lydelse av 10 kap. 7 § se SFS 1901: 26 s. 11, av 17 kap. 2 § se 1944: 182, av 17 kap. 3 § se 1928: 162 och av 17 kap. 16 § se 1912: 219.

(Gällande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

res fordringar, äge den företråde, som först sökt in-teckning; hava flere sökt in-teckning samma dag, äge lika rätt.

särskilda bestämmelser om försäljning av utmätt luftfartyg m. m., i de reservdelar, som in-teckningen må omfatta. För ränta, som före utmätning eller, vid konkurs, före konkursansökningens ingivande är upplupen, *gälle dock ej förmånsrätt* för längre tid än tre år. Är fartyget eller luftfartyget in-tecknat för fleres fordringar, äge den företråde, som först sökt in-teckning; hava flere sökt in-teckning samma dag, äge lika rätt.

Därnäst äge ————— å godset.

Innehar borgenär ————— därom stadgas.

16 §.

Är gods ————— sin fordran.

Har under konkursen fast egendom, som hör till boet, blivit till gäldande av fordran, varför egendomen på grund av in-teckning eller enligt 11 kap. 2 § jordabalken häftar, ut-bjuden till försäljning i den ordning utsökningslagen bestämmer men försäljning icke kommit till stånd, äge innehavare av sådan fordran, där han själv äskat försäljning till fordringens gäldande eller har sämre rätt än den, som sålunda äskat försäljning, njuta betalning för sin fordran såsom i första stycket sägs utan hinder därav, att *den fasta* egendomen fortfarande häftar för fordringen; har den bjudna köpeskillingen lämnat tillgång till betalning av någon del av den fordran, till vars gäldande försäljning skolat ske, äge fordringens innehavare allenast för återstoden den rätt nu sagts.

Har under konkursen till boet hörande fast egendom eller luftfartyg eller reservdelar till sådant fartyg blivit till gäldande av fordran, varför egendomen på grund av in-teckning eller, där fråga är om fast egendom, enligt 11 kap. 2 § jordabalken häftar, ut-bjuden till försäljning i den ordning, som om utmätt dylik egendom finnes särskilt stadgad, men försäljning icke kommit till stånd, äge innehavare av sådan fordran, där han själv äskat försäljning till fordringens gäldande eller har sämre rätt än den, som sålunda äskat försäljning, njuta betalning för sin fordran såsom i första stycket sägs utan hinder därav, att egendomen fortfarande häftar för fordringen; har den bjudna köpeskillingen lämnat tillgång till betalning av någon del av den fordran, till vars gäldande försäljning skolat ske, äge fordringens innehavare allenast för återstoden den rätt nu sagts.

Denna lag träder i kraft den dag Konungen förordnar.

5) F ö r s l a g

till

L a g

angående ändrad lydelse av 31 § lagen den 11 juni 1915 (nr 218) om avtal och andra rättshandlingar på förmögenhetsrättens område.

Härigenom förordnas, att 31 § lagen den 11 juni 1915 om avtal och andra rättshandlingar på förmögenhetsrättens område skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Gällande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

31 §.

Har någon — — — — — den förfördelade.

Lag samma — — — — — kunskap därom.

Om avtal rörande bärgning gälle Om avtal rörande bärgning gälle
vad i 227 § sjölagen är stadgat. vad särskilt är stadgat.

Denna lag träder i kraft den dag Konungen förordnar.

6) F ö r s l a g

till

L a g

angående ändrad lydelse av § 14 förordningen den 4 mars 1862 (nr 10) om tioårig preskription och om kallelse å okända borgenärer.

Härigenom förordnas, att § 14 förordningen den 4 mars 1862 om tioårig preskription och om kallelse å okända borgenärer¹ skall erhålla följande ändrade lydelse.

(Gällande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

§ 14.

Är borgenärs fordran intecknad i fast egendom eller i tomträtt eller i vattenfallsrätt eller i fartyg, eller har han lös egendom såsom pant eller eljest under panträtt i handom; njute han ur den egendom, som sålunda häftar, betalning, ändå att han ej, efter kallelse å okända borgenärer, sin fordran angiver. Om rätt till

Är borgenärs fordran intecknad i fast egendom eller i tomträtt eller i vattenfallsrätt eller i fartyg eller luftfartyg, eller har han lös egendom såsom pant eller eljest under panträtt i handom; njute han ur den egendom, som sålunda häftar, betalning, ändå att han ej, efter kallelse å okända borgenärer, sin fordran angiver.

¹ Senaste lydelse se SFS 1933: 326

*(Gällande lydelse.)**(Föreslagen lydelse.)*

kvittning för genfordran vare ock lag Om rätt till kvittning för genford-
som i 7 § sägs, ändå att den fordran ran vare ock lag som i 7 § sägs, ändå
ej blivit efter sådan kallelse angiven. att den fordran ej blivit efter sådan
kallelse angiven.

Denna lag träder i kraft den dag Konungen förordnar.

7) F ö r s l a g

till

L a g

angående ändrad lydelse av 54 § lagen den 8 april 1927 (nr 77)
om försäkringsavtal.

Härigenom förordnas, att 54 § lagen den 8 april 1927 om försäkringsav-
tal skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

*(Gällande lydelse.)**(Föreslagen lydelse.)*

54 §.

Har försäkring tagits å gods utan
angivande av det intresse försäkring-
en avser, skall försäkringen, där ej
annat framgår av omständigheterna,
anses gälla till förmån för envar,
som, i egenskap av ägare, panthava-
re eller innehavare av annan rät-
tighet till godset eller emedan han i
anledning av avtal om godset står
faran för detta, har intresse av att
dess värde icke minskas eller går
förlorat. I fråga om sjöpanträtt skall
vad sålunda stadgats äga tillämpning
endast om panträten är förbunden
med personlig fordran hos pantens
ägare.

Har försäkring tagits å gods utan
angivande av det intresse försäkring-
en avser, skall försäkringen, där ej
annat framgår av omständigheterna,
anses gälla till förmån för envar,
som, i egenskap av ägare, panthava-
re eller innehavare av annan rättig-
het till godset eller emedan han i
anledning av avtal om godset står fa-
ran för detta, har intresse av att dess
värde icke minskas eller går förlo-
rat. I fråga om sjöpanträtt och luft-
panträtt skall vad sålunda stadgats
äga tillämpning endast om panträt-
ten är förbunden med personlig fordran hos pantens ägare.

Är förbehåll — — — — — eller kreatursförsäkring.

Denna lag träder i kraft den dag Konungen förordnar.

8) Förslag

till

Lag

om ändring i utsökningslagen.

Härigenom förordnas, att 62, 63, 66, 71, 73, 74, 85, 87, 88, 89, 91, 92, 138, 139, 163, 165 och 198 §§ utsökningslagen¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Gällande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

62 §.

Av gäldenärs tillgångar skola, där ej borgenär och gäldenär annorlunda sämjas, tagas i mät först lösören, därnäst fordran eller annan rättighet, som kan överlätas, och sist fast egendom. Sådana obligationer eller andra värdepapper, vilka med lätthet kunna i penningar förvandlas, skola i fråga om ordningen för deras utmätande anses lika med lösören.

Häftar på grund av inteckning gäldenärens fasta egendom för fordran, varför utmätning skall ske, varde den egendom först utmätt, där ej borgenären hellre vill taga betalning ur annan egendom. Skall utmätning på en gång ske för fleras fordringar, må borgenär, för vars fordran *den fasta egendomen* sålunda häftar, ej för vad därur kan utgå till förfång för annan borgenär taga betalning ur övriga tillgångar.

Av gäldenärs tillgångar skola, där ej borgenär och gäldenär annorlunda sämjas, tagas i mät först *andra* lösören *än luftfartyg*, därnäst fordran eller annan rättighet, som kan överlätas, och sist *luftfartyg eller* fast egendom. Sådana obligationer eller andra värdepapper, vilka med lätthet kunna i penningar förvandlas, skola i fråga om ordningen för deras utmätande anses lika med lösören.

Häftar på grund av inteckning gäldenärens fasta egendom *eller luftfartyg eller reservdelar till sådant fartyg* för fordran, varför utmätning skall ske, *eller är fordringen förenad med luftpanträtt i sådant fartyg*, varde den egendom först utmätt, där ej borgenären hellre vill taga betalning ur annan egendom. Skall utmätning på en gång ske för fleras fordringar, må borgenär, för vars fordran *viss egendom* sålunda häftar, ej för vad därur kan utgå till förfång för annan borgenär taga betalning ur övriga tillgångar.

¹ Senaste lydelse av 62 § se SFS 1953: 153, av 63 § se 1912: 211, av 66 § se 1901: 26 s. 17, av 71 § se 1912: 211, av 73 § se 1937: 129, av 74 § se 1912: 211, av 85 § se 1937: 452, av 87 § se 1924: 388, av 88 § se 1937: 452, av 89 § se 1912: 211, av 91 § se 1944: 68, av 92, 138 och 139 §§ se 1912: 211, av 163 § se 1925: 176, av 165 § se 1917: 307 samt av 198 § se 1924: 131.

(Gällande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

Hurusom med — — — nämnda lag.

Vid utmätning — — — avbetalningsköp iakttagas.

63 §.

Ej må utmätning av fast egendom ske för fordran, varför egendomen icke på grund av inteckning häftar, med mindre borgenären sådant särskilt begär.

Ej må, med mindre borgenären det begär, utmätning av fast egendom eller luftfartyg eller intecknade reservdelar till sådant fartyg ske för annan fordran än sådan, för vilken egendomen på grund av inteckning häftar eller som, där fråga är om luftfartyg, är förenad med luftpanträtt i fartyget.

66 §.

Ej må något, som till fartyg hörer, tagas i mät annorledes än genom utmätning av fartyget.

Ej må något, som till fartyg eller luftfartyg hörer, tagas i mät annorledes än genom utmätning av fartyget eller luftfartyget.

Omfattar inteckning i luftfartyg jämväl reservdelar, må ej särskild av de på viss plats förvarade reservdelarna för sig utmätas, med mindre inteckningshavaren därtill samtycker.

71 §.

Har någon panträtt i gäldenärs lösa gods eller rätt att sådant gods till säkerhet för sin fordran kvarhålla, må hinder därav ej möta för godsets utmätande och försäljande för annan gäldenärens skuld; och njute sådan borgenär rätt till betalning ur köpeskillingen, såsom i 6 kap. sägs. Den, som har lös egendom såsom pant eller eljest under panträtt i handom, vare dock, där egendomen icke utgöres av fartyg eller gods i fartyg, ej pliktig att lämna panten från sig, med mindre full lösen därför gives, eller panthavaren nöjes med att för sin betalning hålla sig till köpeskillingen; ej äge panthava-

Har någon panträtt i gäldenärs lösa gods eller rätt att sådant gods till säkerhet för sin fordran kvarhålla, må hinder därav ej möta för godsets utmätande och försäljande för annan gäldenärens skuld; och njute sådan borgenär rätt till betalning ur köpeskillingen, såsom i 6 kap. sägs. Den, som har lös egendom såsom pant eller eljest under panträtt i handom, vare dock, där egendomen icke utgöres av fartyg eller av gods i fartyg eller i luftfartyg, ej pliktig att lämna panten från sig, med mindre full lösen därför gives, eller panthavaren nöjes med att för sin betalning hålla sig till köpeskillingen; ej

(Gällande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

ren vägra att taga lösen, då den, i fall som nu är sagt, honom bjudes, ändå att hans fordran ej är till betalning förfallen.

Har inteckning i fast egendom blivit av *fastighetsägaren* lämnad såsom pant, skall inteckningen icke utmätas utan i stället den rätt till andel i inteckningen, som, efter ty särskilt är stadgat, må tillkomma gäldenären, tagas i mät i den ordning 74 § stadgar.

äge panthavaren vägra att taga lösen, då den, i fall som nu är sagt, honom bjudes, ändå att hans fordran ej är till betalning förfallen.

Har inteckning i fast egendom *eller i luftfartyg eller reservdelar till sådant fartyg* blivit av *ägaren till den intecknade egendomen* lämnad såsom pant, skall inteckningen icke utmätas utan i stället den rätt till andel i inteckningen, som, efter ty särskilt är stadgat, må tillkomma gäldenären, tagas i mät i den ordning 74 § stadgar.

73 §.

Lös egendom, som utmätes, skall av utmätningsmannen upptecknas och värderas; och äge han, där så finnes nödigt, tillkalla sakkunnige män att vid värderingen biträda. Är fråga om utmätning av fordran eller rättighet, vare den från vilken fordringen eller rättigheten skall utgå pliktig att, efter anmaning, lämna utmätningsmannen erforderliga upplysningar angående dess innehåll; efterkommes ej anmaningen, äge överexekutor efter anmälan av utmätningsmannen förelägga den tredskande vite samt fälla honom därtill.

Lös egendom, som utmätes, skall av utmätningsmannen upptecknas och värderas; och äge han, där så finnes nödigt, tillkalla sakkunnige män att vid värderingen biträda. *Utmätas av inteckning besvärade reservdelar till luftfartyg, skola sakkunniga städse anlitas vid värderingen.* Är fråga om utmätning av fordran eller rättighet, vare den från vilken fordringen eller rättigheten skall utgå pliktig att, efter anmaning, lämna utmätningsmannen erforderliga upplysningar angående dess innehåll; efterkommes ej anmaningen, äge överexekutor efter anmälan av utmätningsmannen förelägga den tredskande vite samt fälla honom därtill.

Utmätas helt — — — eller sysslomannen.

Vid utmätning av luftfartyg eller gods i sådant fartyg skall vad i 2 mom. stadgas i tillämpliga delar gälla.

74 §.

Utmätas penningar — — — kostnad förskjuter.

Utmätas gäldenärs — — — att övergå.

(Gällande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

Skall utmätning ske av den rätt till andel i inteckning, som, efter ty särskilt är stadgat, tillkommer gäldenären såsom ägare av intecknade egendomen, varde förbud inteckningshavaren meddelat att till förfång för den, till vilken i följd av utmätningen gäldenärens rätt kan komma att övergå, utlämna inteckningshandlingen eller att på begäran av annan än denne eller utmätningssmannen uppvisa handlingen vid domstol för sådant ändamål, som i 26 § förordningen angående inteckning i fast egendom sägs. Förbud, som nu sagts, skall tecknas å inteckningshandlingen, där icke denna av inteckningshavaren överlämnas till utmätningssmannen för att av honom uppvisas. Kostnaden för sådant uppvisande ävensom för anskaffande av särskild inteckningshandling å den utmäta andelen i inteckningen vare borgenären pliktig att förskjuta, där utmätningssmannen det äskar.

Skall utmätning ske av den rätt till andel i inteckning, som, efter ty särskilt är stadgat, tillkommer gäldenären såsom ägare av intecknade egendomen, varde förbud inteckningshavaren meddelat att till förfång för den, till vilken i följd av utmätningen gäldenärens rätt kan komma att övergå, utlämna inteckningshandlingen eller att på begäran av annan än denne eller utmätningssmannen uppvisa handlingen vid domstol för sådant ändamål, som i 26 § förordningen angående inteckning i fast egendom *eller 29 § lagen om inskrivning av rätt till luftfartyg* sägs. Förbud, som nu sagts, skall tecknas å inteckningshandlingen, där icke denna av inteckningshavaren överlämnas till utmätningssmannen för att av honom uppvisas. Kostnaden för sådant uppvisande ävensom för anskaffande av särskild inteckningshandling å den utmäta andelen i inteckningen vare borgenären pliktig att förskjuta, där utmätningssmannen det äskar.

85 §.

Då fast egendom *blivit tagen* i mät eller utmätningssman å landet tagit i mät fartyg, varom i 94 § sägs, åligger det utmätningssmannen att genast anmäla det hos överexekutor. Har i fråga om fast egendom å landet gäldenären vid utmätningen uppgivit auktionsställe, såsom i 98 § sägs, give utmätningssmannen ock det tillkänna.

Då fast egendom *eller luftfartyg eller intecknade reservdelar till sådant fartyg tagits* i mät eller *då* utmätningssman å landet tagit i mät fartyg, varom i 94 § sägs, åligger det utmätningssmannen att genast anmäla det hos överexekutor. Har i fråga om fast egendom å landet gäldenären vid utmätningen uppgivit auktionsställe, såsom i 98 § sägs, give utmätningssmannen ock det tillkänna.

Då fast — — — — — utmätningen skett.

Utmättes fartyg — — — — — urskiljande erfordras.

(Gällande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

Gäller utmätningen luftfartyg, som blivit infört i luftfartygsregistret, eller lott i eller in-tecknade reservdelar till sådant fartyg, skall bevis om utmätningen, i vilket fartygets nationalitets- och registreringsbeteckning finnes angiven, genast sändas till luftfartsstyrelsen samt till den inskrivningsdomare, som handlägger inskrivningsärenden rörande luftfartyg.

Myndighet, vilken meddelat förordnande, som i 28 § sägs, eller hos vilken enligt 70 eller 71 § konkurslagen äskats, att fastighet eller in-tecknat fartyg må utmättningsvis säljas, vare ock pliktig att därom insända bevis efter ty nyss är sagt.

Myndighet, vilken meddelat dom eller utslag, varigenom in-tecknad fordran fastställts till betalning ur fast egendom, eller hos vilken enligt 70 eller 71 § konkurslagen äskats, att fastighet, in-tecknat fartyg eller ock i luftfartygsregistret infört luftfartyg eller in-tecknade reservdelar till sådant fartyg må utmättningsvis säljas, vare ock pliktig att därom insända bevis efter ty nyss är sagt.

Har domstol — — — — — till överexekutor.

Sker utmätning — — — — — till kommerskollegium.

87 §.

Är fast — — — — — äger företräde.

Där luftfartyg eller reservdelar till sådant fartyg utmätts, äger den, som för sin fordran har in-teckning i den utmätta egendomen och vilkens rätt kan vara beroende av dess försäljning, sådan befogenhet som i 1 mom. sägs.

88 §.

Har utmätning av fast egendom upphävts eller eljest frågan om sådan egendoms försäljning förfallit, åligger det utmättningsmannen eller överexekutor, om ärendet där är anhängigt eller det eljest ankommit på överexekutor att försälja egendomen, att

Har utmätning av fast egendom eller av luftfartyg, som blivit infört i luftfartygsregistret, eller av in-tecknade reservdelar till sådant fartyg upphävts eller eljest frågan om sådan egendoms försäljning förfallit, åligger det utmättningsmannen eller överexe-

(Gällande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

därom genast göra anmälan hos *inskrivningsdomaren*.

kutor, om ärendet där är anhängigt eller det eljest ankommit på överexekutor att försälja egendomen, att därom genast göra anmälan hos *vederbörande inskrivningsdomare samt, då fråga är om luftfartyg eller reservdelar till sådant fartyg, jämväl hos luftfartsstyrelsen*.

89 §.

Försäljning av — — — — — offentlig auktion.

Om försäljning av utmätt luftfartyg och av utmätta, in-tecknade reservdelar till sådant fartyg meddelas bestämmelser i särskild lag.

91 §.

Kungörelse om — — — — — är sagd.

Har gäldenären tillkommande rätt till andel i in-teckning i hans fasta egendom blivit utmätt, låte utmätningssmannen anskaffa särskild in-teckningshandling å det gäldenären tillkommande beloppet, där laga hinder däremot icke möter; skall sådan handling anskaffas, må ej förr än det skett kungörelse om auktionen utfärdas. Skall försäljning ske av in-teckningshandling, vilken tagits i mät hos någon, som enligt handlingen är personligen ansvarig för det däri förskrivna beloppet, åligger det utmätningssmannen, där ej med gäldenärens samtycke handlingen säljes med bibehållande av hans ansvarighet, att, innan handlingen utlämnas till köparen, förse densamma med påskrift, varigenom gäldenären frikallas från ansvarighet.

Har gäldenären tillkommande rätt till andel i in-teckning i hans fasta egendom *eller i hans luftfartyg eller därtill hörande reservdelar* blivit utmätt, låte utmätningssmannen anskaffa särskild in-teckningshandling å det gäldenären tillkommande beloppet, där laga hinder däremot icke möter; skall sådan handling anskaffas, må ej förr än det skett kungörelse om auktionen utfärdas. Skall försäljning ske av in-teckningshandling, vilken tagits i mät hos någon, som enligt handlingen är personligen ansvarig för det däri förskrivna beloppet, åligger det utmätningssmannen, där ej med gäldenärens samtycke handlingen säljes med bibehållande av hans ansvarighet, att, innan handlingen utlämnas till köparen, förse densamma med påskrift, varigenom gäldenären frikallas från ansvarighet.

Skall fartyg — — — — — ske kan.

(Gällande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

Vid försäljning av gods i luftfartyg skall kungörelse ske minst tre veckor före auktionen och inom samma tid jämväl införas i allmänna tidningarna. Kungörelsen skall innehålla, att de borgenärer, som, ända att de ej vunnit utmätning, äga rätt till betalning ur köpeskillingen för godset, ha va att före auktionen anmäla sådant hos auktionsförrättaren på sätt i 139 § sägs. Minst tre veckor före auktionen skola ock, såvitt ske kan, underrättelser om försäljningen i rekommenderade brev sändas till borgenären och ägaren av godset samt till den som, enligt vad känt blivit, äger luftpanträtt i detta. Vinnes senare kunskap om sådan panträtt, varde underrättelse genast avsänd. Underrättelse till utrikes ort skall om möjligt sändas med flygpost.

Är fråga — — — — — nödiga kostnad.

92 §.

Skall egendom — — — panthavarens rätt.

Vid försäljning av lott i fartyg tillkännagive utmätningsmannen, att försäljningen ej medför rubbning i panträtt, som i hela fartyget gäller; meddele ock före utropet underrättelse om de fordringar, för vilka fartyget veterligen utgör pant.

Vid försäljning av lott i fartyg eller luftfartyg tillkännagive utmätningsmannen, att försäljningen ej medför rubbning i panträtt, som i hela fartyget eller luftfartyget gäller; meddele ock före utropet underrättelse om de fordringar, för vilka fartyget eller luftfartyget veterligen utgör pant.

138 §.

Har, då någon vunnit utmätning å lös egendom, som annan hade under panträtt i handom, panthavaren, såsom i 71 § sägs, förklarar sig nöjas med att för sin betalning hålla sig till köpeskillingen, njute han sin rätt till godo inom den tid, som i 137 § stad-

Har, då någon vunnit utmätning å lös egendom, som annan hade under panträtt i handom, panthavaren, såsom i 71 § sägs, förklarar sig nöjas med att för sin betalning hålla sig till köpeskillingen, njute han sin rätt till godo inom den tid, som i 137 § stad-

(Gällande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

gas; dock att, där i fråga om utmätningssvis sålt fartyg eller gods i fartyg annan borgenär påstår betalning för fordran, som skall utgå med förmånsrätt framför panthavarens, denne ej äger njuta betalning i annan ordning, än i 140 eller 141 § sägs.

gas; dock att, där i fråga om utmätningssvis sålt fartyg eller gods i fartyg *eller i luftfartyg* annan borgenär påstår betalning för fordran, som skall utgå med förmånsrätt framför panthavarens, denne ej äger njuta betalning i annan ordning, än i 140 eller 141 § sägs.

139 §.

Borgenär, som, då lös egendom för annans fordran utmättes, hade pant rätt i egendomen, utan att hava den under panträtt i handom, eller ock ägde rätt att till säkerhet för sin fordran hålla egendomen kvar, vare ock berättigad att ur köpeskillingen, efter ty nedan sägs, undfå betalning, såvida han därom hos utmätningssmannen före auktionen framställt yrkande. Skall under konkurs fartyg eller gods i fartyg utmätningssvis försäljas, äge jämväl borgenär, som för sin fordran har förmånsrätt enligt 4 eller 7 § i 17 kap. handelsbalken, den rätt, nu är sagd.

Borgenär, som, då lös egendom för annans fordran utmättes, hade pant rätt i egendomen, utan att hava den under panträtt i handom, eller ock ägde rätt att till säkerhet för sin fordran hålla egendomen kvar, vare ock berättigad att ur köpeskillingen, efter ty nedan sägs, undfå betalning, såvida han därom hos utmätningssmannen före auktionen framställt yrkande. Skall under konkurs fartyg eller gods i fartyg *eller i luftfartyg* utmätningssvis försäljas, äge jämväl borgenär, som för sin fordran har förmånsrätt enligt 4 eller 7 § i 17 kap. handelsbalken, den rätt, nu är sagd.

Har fartyg — — — — — tid innestår.

163 §.

Är fartyg, i annat fall än i 165 § sägs, eller gods i fartyg utmätt, eller skall utmätt fordran eller rättighet säljas, och varder ej det utmätta sålt å landet inom tre månader och i stad inom två månader efter det utmätningssmannen emottagit de i 54 och 56 §§ nämnda handlingar; vare om ansvarigheten lag som i 162 § sägs.

Är fartyg, i annat fall än i 165 § sägs, eller gods i fartyg *eller i luftfartyg* utmätt, eller skall utmätt fordran eller rättighet säljas, och varder ej det utmätta sålt å landet inom tre månader och i stad inom två månader efter det utmätningssmannen emottagit de i 54 och 56 §§ nämnda handlingar; vare om ansvarigheten lag som i 162 § sägs.

165 §.

Har utmätning skett av fast egendom eller, å landet, av fartyg, som

Har utmätning skett av fast egendom *eller luftfartyg eller intecknade*

(Gällande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

i 94 § sägs, skall utmätningssmannen så skyndsamt vidtaga alla de åtgärder, vilka på honom ankomma, att försäljningen av det utmäta ej må genom hans vållande fördröjas, i fråga om fast egendom, å landet över fyra månader och i stad över tre månader, samt beträffande *fartyg*, som nyss är *sagt*, över tre månader från mottagandet av de i 54 och 56 §§ nämnda handlingar.

reservdelar till sådant fartyg, eller, å landet, av *fartyg*, som i 94 § sägs, skall utmätningssmannen så skyndsamt vidtaga alla de åtgärder, vilka på honom ankomma, att försäljningen av det utmäta ej må genom hans vållande fördröjas, i fråga om fast egendom, å landet över fyra månader och i stad över tre månader, samt beträffande *annan egendom*, som nyss är *sagd*, över tre månader från mottagandet av de i 54 och 56 §§ nämnda handlingar.

198 §.

All nödig — — — — — hela kostnaden.

Sökes utmätning — — — underrätta utmätningssmannen.

Ej vare utmätningssman pliktig att verkställa utmätning å dom eller utslag, som ej vunnit laga kraft, med mindre kostnaden för förrättningen förskjutes av sökanden. Den, som begär utmätning av fast egendom eller verkställighet av *förordnande*, som i 28 § sägs, vare, ändå att domen eller utslaget äger laga kraft, pliktig att på anfordran förskjuta erforderligt belopp till bestridande av förrättningskostnaden. Äskas jämlikt 70 § konkurslagen *försäljning av konkursboets fasta egendom*, skall ock kostnaden på anfordran förskjutas.

Ej vare utmätningssman pliktig att verkställa utmätning å dom eller utslag, som ej vunnit laga kraft, med mindre kostnaden för förrättningen förskjutes av sökanden. Den, som begär utmätning av fast egendom *eller luftfartyg eller intecknade reservdelar till sådant fartyg* eller ock verkställighet av *dom eller utslag, varigenom intecknad fordran fastställts till betalning ur fast egendom*, vare, ändå att domen eller utslaget äger laga kraft, pliktig att på anfordran förskjuta erforderligt belopp till bestridande av förrättningskostnaden. Äskas jämlikt 70 *eller 71 §* konkurslagen, *att i konkursboet ingående egendom, som nu är sagt, utmättningsvis säljes*, skall ock kostnaden på anfordran förskjutas.

All nödig — — — motsvarande tillämpning.

Denna lag träder i kraft den dag Konungen förordnar.

9) Förslag

till

Lag

med särskilda bestämmelser om försäljning av utmätt luftfartyg m. m.

Härigenom förordnas som följer.

1 §.

Vid försäljning av utmätt luftfartyg och av utmätta, in-tecknade reservdelar till luftfartyg samt vid fördelning av medel, som inflyta vid sådan försäljning, skola de föreskrifter som enligt utsökningslagen gälla beträffande försäljning av fartyg, vilket blivit i fartygsregistret infört, äga tillämpning med iakttagande av de särskilda bestämmelser som meddelas i denna lag.

Att vid försäljning av vissa främmande luftfartyg eller av in-tecknade reservdelar till sådana fartyg andra särskilda bestämmelser därjämte äro att iakttaga framgår av lagen i anledning av Sveriges tillträde till 1948 års konvention rörande internationellt erkännande av rätt till luftfartyg.

2 §.

Auktion skall förrättas av överexekutor eller, där auktion å landet skall hållas annorstädes än å landskansli, av den som överexekutor för ändamålet till förrättningsman särskilt förordnar.

3 §.

Genom auktionsförrättarens försorg skall tid och ställe för auktionen minst sex veckor i förväg kungöras på sätt i 90 § första stycket utsökningslagen stadgas. Kungörelsen skall tillika inom samma tid införas i allmänna tidningarna. I kungörelsen skall angivas, att den som har fordran, varför luftfartyget eller reservdelarna häfta eller för vilken han eljest må njuta betalning ur köpeskillingen, äger att vid auktionen bevaka sin rätt. Minst en månad före auktionen skola underrättelser om försäljningen i rekommenderade brev sändas till borgenären och ägaren av den utmätta egendomen ävensom till innehavare av däri meddelad in-teckning eller i utmätt fartyg gällande luftpanträtt, som finnes antecknad i inskrivningsboken eller eljest då är känd. Framgår adressen av inskrivningsboken, varde underrättelse sänd under den adressen. Vinnes senare upplysning om annan luftpanträtt i fartyget, skall underrättelse som nu sagts genast tillställas dess innehavare. Underrättelse till utrikes ort skall om möjligt sändas med flygpost.

4 §.

Auktionsförrättaren skall vid början av auktionen uppläsa såväl protokollet över utmätningen som gravationsbeviset; anmane ock dem, vilka äro tillstädes och hava fordran som skall vid auktionen bevakas, att sådant an-

måla. Tillfälle skall beredas tillstädeskomna rättsägare samt gäldenären, där han är närvarande, att yttra sig över de anspråk som framställas så ock angående de villkor som skola gälla för försäljningen.

Sedan den i första stycket omförmälda förhandlingen avslutats, skall auktionsförrättaren uppgöra borgenärsförteckning. I denna förteckning skola, ordnade efter det företräde dem emellan lag stadgar, upptagas, förutom fordran varför utmätning skett, dels fordran, för vilken den utmäta egendomen på grund av inteckning häftar, där fordringen finnes upptagen i gravationsbeviset eller blivit hos auktionsförrättaren anmäld, dels ock fordran, med vilken är förenad luftpanträtt i utmätt fartyg eller varmed följer rätt att såsom säkerhet kvarhålla utmätt egendom, såvida yrkande om betalning för fordringen blivit hos auktionsförrättaren framställt.

Vid upprättande av borgenärsförteckningen skall vad i 107 § andra och tredje styckena, 108—110 §§, 112 § första stycket samt 118 § utsökningslagen stadgas beträffande borgenärsförteckning för fast egendom äga motsvarande tillämpning; dock skall vid försäljning under konkurs utöver de i 107 § tredje stycket nämnda fordringarna under där angiven förutsättning jämväl fordran med förmånsrätt enligt 17 kap. 7 § handelsbalken upptagas i borgenärsförteckningen.

5 §.

Sedan auktionsförrättaren efter ty i 4 § är sagt antecknat de fordringar, vilka böra vid auktionen iakttagas, skola de fordringsbelopp, som hava bättre rätt än den fordran för vars gäldande försäljningen äger rum, samt kostnaderna för förfarandet sammanräknas; och varde i borgenärsförteckningen angivet, att det lägsta bud, som, där ej annat föranledes av vad i 11 § andra stycket stadgas, må vid auktionen antagas, skall överstiga den sålunda erhållna summan.

Är fråga om försäljning av reservdelar på begäran av borgenär, som ej för sin fordran har inteckning i dessa, må lägsta budet ej i något fall bestämmas högre än till två tredjedelar av det å reservdelarna jämlikt 73 § utsökningslagen satta värdet.

6 §.

Vid försäljning av flera luftfartyg skall särskilt utrop av varje fartyg äga rum; sådana fartyg, som äro i samma ägares hand och häfta för samma fordringar, skola dock utropas gemensamt, där ej fartygens ägare eller någon av borgenärerna begär att särskild försäljning av visst eller vissa fartyg skall ske. Särskild borgenärsförteckning skall upprättas för vad som säljes vid varje utrop; och skall i förekommande fall beträffande fordran, för vilken flera luftfartyg häfta, i förteckningen anmärkas, att mindre belopp än vad i förteckningen upptagits kan komma att falla å egendomen till följd av att köpeskillingen för annan egendom lämnar tillgång till betalning av fordringen eller del därav.

Vad i första stycket sägs skall äga motsvarande tillämpning vid försäljning av luftfartyg jämte intecknat lager av reservdelar; dock må luftfartyg

och reservdelslager ej utropas gemensamt, såvida fordran bevakats av borgenär, som icke för fordringen har inteckning i reservdelarna.

Lager av reservdelar, som ej utropas gemensamt med luftfartyg, må på begäran av lagrets ägare eller någon av borgenärerna utropas i skilda poster, med förbehåll att försäljning av varje utropad post sker allenast såframt med hänsyn jämväl till de bud, som vid utrop av andra poster avgivs, försäljningen kan godkännas enligt de i 11 § stadgade grunderna.

7 §.

Där luftfartyg eller intecknade reservdelar ingå i konkursbo och, efter ty i 71 § konkurslagen sägs, auktion skall på begäran av borgenärerna hållas för egendomens försäljning i den ordning, som i denna lag är stadgad, vare borgenär, som i konkursen bevakat fordran, för vilken egendomen på grund av inteckning häftar eller med vilken är förenad luftpanträtt i egendomen eller varmed följer rätt att såsom säkerhet kvarhålla egendomen eller förmansrätt som i 17 kap. 4 eller 7 § handelsbalken sägs, berättigad att, där hans rätt till betalning ur egendomen är ostridig eller styrkt, äska att försäljningen i stället sker till gäldande av hans fordran; framställa dock yrkande härom till auktionsförrättaren senast vid den i 4 § nämnda förhandlingen. Göres ej sådant yrkande, må ej försäljning ske till förfång för de i borgenärsförteckningen upptagna rättsägarna.

8 §.

Huvudstolen av intecknad gäld, som faller inom köpeskillingen, må, där ej fråga är om fordran av beskaffenhet, som avses i 108 eller 109 § utsökningslagen, efter överenskommelse mellan inteckningshavaren och köparen innestå i avräkning å köpeskillingen. Omfattar inteckningen flera luftfartyg eller luftfartyg jämte reservdelar, må fordringen dock sålunda innestå allenast såframt all den intecknade egendomen utmätts och säljes vid gemensamt utrop.

Vad som ej skall innestå av köpeskillingen skall i reda penningar gäldas.

I borgenärsförteckningen skall beträffande fordringar, som enligt första stycket icke må innestå, detta särskilt anmärkas.

9 §.

Innan utrop av egendomen sker, skall auktionsförrättaren uppläsa borgenärsförteckningen samt meddela fullständig och tydlig underrättelse om sättet för försäljningen; give ock till känna, å vad tid köpeskillingen sist skall inbetalas.

10 §.

Vid tillämpning av vad i 95 § första stycket utsökningslagen stadgas skall iakttagas, att köparen ej är pliktig att gälda eller ställa säkerhet för större belopp än som jämlikt 8 § denna lag skall i reda penningar gäldas och att han städse skall gälda eller ställa säkerhet för den kostnad, varom i 198 § utsökningslagen förmäles.

11 §.

Göres å auktionen sådant bud, att det enligt 5 § må antagas, och uppfyller köparen vad enligt 95 § första stycket utsökningslagen och 10 § denna lag åligger honom, skall försäljning av egendomen ske, utan så är att köpeskillingen ej förslår till fulla gäldandet av utmätningssökandens fordran och han bestrider att försäljning må ske.

Göres icke så högt bud, skall försäljning ändock ske, där sådant yrkas av utmätningssökanden och innehavarna av de fordringar, vilka äga företräde framför hans fordran men icke fullt täckas av den bjudna köpeskillingen, därtill samtycka.

Sker ej försäljning, gånge utmätningen åter.

12 §.

Varder ej sist å det sammanträde, som i 140 § utsökningslagen sägs, köpeskillingen, i den mån avräkning enligt 8 § denna lag ej skall ske, till fullo gulden, vare köpet ogillt, och besörje genast auktionsförrättaren, att egendomen varder till försäljning ånyo utlyst på sätt i 3 § stadgas. Är pant eller borgen ställd för köpeskillingen, låte auktionsförrättaren ofördröjligen försälja panten i den ordning, som om utmäta lösören stadgas, eller utsöka borgensförbindelsen hos löftesmannen. Understiger vad vid nya utropet högst bjudes förra köpeskillingen med laga ränta därå från den dag, då betalning sist bort ske, ersätte den försumlige inroparen skillnaden eller, där försäljning ej kommer till stånd, vad vid förra auktionen bjudits utöver sammanlagda beloppet av de fordringar, som äga företräde framför utmätningssökandens fordran, jämte ränta därå ävensom kostnaderna för samma auktion; går egendomen till mera, have förre köparen ej rätt till överskottet. Kostnaden för senare försäljningen skall ock av förre köparen gäldas, där den ej kan gottgöras genom överskott å köpeskillingen.

När ny auktion hålles, skall fordran, som upptagits i den för förra auktionen upprättade borgenärsförteckningen, upptagas i den nya förteckningen, ändå att fordringen ej ånyo anmäles. Har rättsägare på grund av försummad anmälan ej blivit upptagen i den förra förteckningen, äge ej annan rätt än i 15 § sägs. Vid bestämmande av lägsta budet skall avdrag ske för vad förre inroparen vid inropet erlagt i reda penningar eller som influtit genom försäljning av pant eller utsökande av borgen.

13 §.

Har i fall som i 12 § sägs luftfartyg eller reservdelar försålts efter nytt utrop, och är förre inroparen skyldig att utgiva ersättning, skall ersättningsbeloppet, såvitt detsamma av honom guldits eller influtit genom försäljning av pant eller utsökande av borgen, tillika med köpeskillingen fördelas.

Avslutas auktionen utan att försäljning kommer till stånd, skall fördelning av ersättningsbelopp som i första stycket sägs ske vid sammanträde, varom i 140 § utsökningslagen förmäles. Sedan kostnaderna för förfarandet guldits ur beloppet, skall det användas till betalning av utmätningssökan-

dens fordran; vad därefter må återstå skall fördelas i samma ordning som köpeskillning.

14 §.

Vid fördelning av köpeskillingen skall borgenärsförteckningen lända till efterrättelse. I fall som i 5 § andra stycket sägs må dock innehavare av inteckning i reservdelar icke, till förfång för borgenär som ej för sin fordran har inteckning i reservdelarna, göra sin rätt gällande till högre belopp än som svarar mot två tredjedelar av köpeskillingen för reservdelarna minskad med kostnaderna för förfarandet. Finnes till fördelning ersättningsbelopp som i 13 § avses, skall vid tillämpning av vad i andra punkten stadgas detta belopp läggas till köpeskillingen.

15 §.

Har fordran, som, där den anmälts vid den i 4 § omförmälda förhandlingen, bort upptagas i borgenärsförteckningen, blivit senare anmäld, varde utdelning, i den mån tillgång finnes, borgenären tillagd efter de i förteckningen upptagna beloppen.

16 §.

I fall då fordran, för vilken egendomen på grund av inteckning häftar, avräknats å köpeskillingen, åligger det auktionsförrättaren att därom göra anteckning å inteckningshandlingen, där denna är tillgänglig för honom.

17 §.

Har auktion hållits å luftfartyg, som blivit infört i det svenska luftfartygsregistret, eller å intecknade reservdelar till sådant fartyg, skall auktionsförrättaren, sedan auktionen vunnit laga kraft samt köpeskillingen erlagts och sammanträde hållits för köpeskillingens fördelning, genast göra anmälan därom hos den inskrivningsdomare, som handlägger inskrivningsärenden rörande luftfartyg, och hos luftfartsstyrelsen samt därvid tillika insända det vid sammanträdet förda protokollet jämte borgenärsförteckningen.

Därest försäljning ej kommit till stånd men vid fördelning som i 13 § andra stycket avses likvid utfallit å huvudstolen av intecknad fordran, åligger det den som förrättat fördelningen att, sedan denna blivit godkänd eller vunnit laga kraft, därom till inskrivningsdomaren göra anmälan som nyss sagts och tillika insända fördelningslängden.

18 §.

Angående klagan över utmätningmans eller överexekutors åtgärd vid auktion eller i fråga om fördelning av köpeskillning eller av medel, som eljest finnas att redovisa, gälle vad i sådant hänseende är i utsökningslagen stadgat beträffande försäljning av fast egendom.

Denna lag träder i kraft den dag Konungen förordnar.

10) Förslag
till
Lag
om ändring i konkurslagen.

Härigenom förordnas, att 21, 24, 26, 29, 62, 71, 73, 76, 126 och 198 §§ konkurslagen¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Gällande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

21 §.

Konkursdomaren skall — — — i konkurs.

Avträdes ämbets- — — — närmaste förman.

Utvisar den i anledning av konkursen upprättade bouppteckningen att fast egendom finnes i boet, skall så snart ske kan å inskrivningsdag om konkursen göras anteckning i in-teckningsprotokollet samt i in-tecknings- eller fastighetsboken. Ligger egendo-men inom annan rätts domvärjo, skall för verkställande av sådan anteckning konkursdomaren ofördröjligen till inskrivningsdomaren i den ort där egendomen ligger insända bevis om konkursen jämte utdrag ur bouppteckningen. Hör till boet fartyg som blivit infört i fartygsregistret, skall anmälan om konkursen med angivan-de av fartygets registreringsnummer ofördröjligen göras till den myndig-het som handlägger ärenden angäen-de in-teckning i fartyg; och varde å den inskrivningsdag, då det först kan ske, anteckning om konkursen gjord i in-teckningsboken för fartyg. Hör till boet lott i fartyg, skall anmälan om konkursen ofördröjligen avsändas till den myndighet som för fartygsregistret; och varde i anmälningen intagna de uppgifter som erfordras för fartygets säkra urskiljande.

Utvisar den i anledning av konkur-sen upprättade bouppteckningen att fast egendom finnes i boet, skall så snart ske kan å inskrivningsdag om konkursen göras anteckning i in-teckningsprotokollet samt i in-tecknings- eller fastighetsboken. Ligger egendo-men inom annan rätts domvärjo, skall för verkställande av sådan an-teckning konkursdomaren ofördröj-ligen till inskrivningsdomaren i den ort där egendomen ligger insända be-vis om konkursen jämte utdrag ur bouppteckningen.

Hör till boet fartyg som blivit in-fört i fartygsregistret, skall anmälan om konkursen med angivande av fartygets registreringsnummer ofördröjligen göras till den myndighet som handlägger ärenden angående in-teckning i fartyg; och varde å den inskrivningsdag, då det först kan ske, anteckning om konkursen gjord i in-teckningsboken för fartyg. Hör till boet lott i fartyg, skall anmälan om konkursen ofördröjligen avsändas till den myndighet som för fartygsregistret; och varde i anmälningen intagna de uppgifter som erfordras för fartygets säkra urskiljande.

¹ Senaste lydelse av 21 § se SFS 1933: 229, av 26 § se 1946: 809 och av 29 § se 1932: 175.

(Gällande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

Ingår i konkursboet luftfartyg, som blivit infört i luftfartygsregistret, eller lott i eller intecknade reservdelar till sådant fartyg, skall anmälan om konkursen med angivande av fartygets nationalitets- och registreringsbeteckning ofördröjligen sändas till luftfartsstyrelsen samt till den inskrivningsdomare, som handlägger inskrivningsärenden rörande luftfartyg. Inskrivningsdomaren har att å första inskrivningsdag i inskrivningsboken för luftfartyg göra anteckning om konkursen.

24 §.

Har innan — — — — — av konkursen.

Där i andra fall utmätning skett å fast egendom eller å fartyg eller gods i fartyg, skall verkställigheten fortgå, så vida ej efter ty i 68 § sägs framställning om dess inställande göres innan försäljning av egendomen ägt rum.

Där i andra fall utmätning skett å fast egendom eller å fartyg eller luftfartyg eller å gods i fartyg eller luftfartyg eller å intecknade reservdelar till luftfartyg, skall verkställigheten fortgå, så vida ej efter ty i 68 § sägs framställning om dess inställande göres innan försäljning av egendomen ägt rum.

Har eljest — — — — — besluts meddelande.

26 §.

Varder beslut — — — — — anslagna kungörelsen.

Finnes i gäldenärens bo fast egendom eller fartyg, som blivit infört i fartygsregistret, eller lott i fartyg, skall vad i 21 § tredje stycket föreskrivits angående anteckning eller anmälan om konkursen äga motsvarande tillämpning i fråga om den högre rättens beslut.

Finnes i gäldenärens bo fast egendom eller fartyg, som blivit infört i fartygsregistret, eller lott i fartyg eller luftfartyg, som blivit infört i luftfartygsregistret, eller lott i eller intecknade reservdelar till sådant fartyg, skall vad i 21 § tredje, fjärde och femte styckena föreskrivits angående anteckning eller anmälan om konkursen äga motsvarande tillämpning i fråga om den högre rättens beslut.

Innan i — — — — — sig betalas.

(Gällande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

29 §.

Har gäldenären — — — konkursboet åter.

Har borgenär under ovan angivna tid sökt in-teckning i gäldenärens egendom för fordran, vid vars till-komst sådan säkerhet ej betingats, och är ej fråga om in-teckning, som inom den i 11 kap. 2 § jordabalken stadgade tid sökts för fordran, som där avses, vare borgenären pliktig att på talan av konkursboet antingen återställa in-teckningshandlingen till boet eller ock tillhandahålla in-teckningshandling angående fast egen-dom för verkställande av utbyte efter ty därom är stadgat samt handling, på grund varav in-teckning i fartyg, förlagsin-teckning eller in-teckning i jordbruksinventarier sökts, för in-teckningens dödande.

Vad sålunda — — — om konkursansökningen.

Har borgenär under ovan angivna tid sökt in-teckning i gäldenärens egendom för fordran, vid vars till-komst sådan säkerhet ej betingats, och är ej fråga om in-teckning, som inom den i 11 kap. 2 § jordabalken stadgade tid sökts för fordran, som där avses, vare borgenären pliktig att på talan av konkursboet antingen återställa in-teckningshandlingen till boet eller ock tillhandahålla in-teckningshandling angående fast egen-dom eller luftfartyg för verkställande av utbyte efter ty därom är stadgat samt handling, på grund varav in-teckning i fartyg, förlagsin-teckning eller in-teckning i jordbruksinventarier sökts, för in-teckningens dödande.

62 §.

Efter första borgenärssammanträ-det skall boets egendom säljas så snart ske kan, där ej annat föranle-des av bestämmelserna i 60, 63, 64 och 66 §§, 70 § andra stycket samt 149 § andra stycket.

Efter första borgenärssammanträ-det skall boets egendom säljas så snart ske kan, där ej annat föranle-des av bestämmelserna i 60, 63, 64 och 66 §§, 70 § andra stycket, 71 § femte stycket samt 149 § andra styc-
ket.

71 §.

Vill förvaltaren — — — — — kan ske.

Lös egendom — — — försäljningen beroende.

Samtycke, varom — — — noterat värdepapper.

Skall helt — — — — — och köparen.

Är fråga om försäljning av luft-fartyg eller av in-tecknade reserv-delar till sådant fartyg och finnes egendomen inom riket, skall vad i 70 § första och andra styckena sägs äga motsvarande tillämpning. Vill förvaltaren, ehuru auktion ej ägt

*(Gällande lydelse.)**(Föreslagen lydelse.)*

rum i den ordning som för utmätt sådan egendom är stadgad, med ombudsmannens samtycke underlåta att föranstalta om egendomens avyttrande, skall dock därtill lämnas tillstånd av de borgenärer, som i konkursen bevakat fordran, för vilken egendomen på grund av inteckning häftar eller med vilken är förenad luftpant-rätt i egendomen eller varmed följer rätt att såsom säkerhet kvarhålla egendomen eller förmånsrätt som i 17 kap. 4 eller 7 § handelsbalken sägs. Gods i luftfartyg skall säljas i samma ordning som gods i sjögående fartyg.

Skall gäldenären tillkommande rätt till andel i inteckning i hans fasta egendom säljas, låte förvaltaren innan försäljning sker anskaffa särskild inteckningshandling å det gäldenären tillkommande beloppet, där laga hinder däremot icke möter. Skall försäljning ske av inteckningshandling, som innehaves av gäldenären och för vilken han är personligen ansvarig, vare förvaltaren pliktig att, där ej gäldenären medgiver, att handlingen må försäljas med bibehållande av hans ansvarighet, förse handlingen med påskrift, varigenom gäldenären frikallas från ansvarighet.

Skall gäldenären tillkommande rätt till andel i inteckning som belastar hans fasta egendom eller luftfartyg eller till sådant fartyg hörande reservdelar säljas, låte förvaltaren innan försäljning sker anskaffa särskild inteckningshandling å det gäldenären tillkommande beloppet, där laga hinder däremot icke möter. Skall försäljning ske av inteckningshandling, som innehaves av gäldenären och för vilken han är personligen ansvarig, vare förvaltaren pliktig att, där ej gäldenären medgiver, att handlingen må försäljas med bibehållande av hans ansvarighet, förse handlingen med påskrift, varigenom gäldenären frikallas från ansvarighet.

73 §.

Har borgenär lös egendom såsom pant eller eljest under panträtt i handom, äge han besörja, att egendomen varder såld å auktion eller, då fråga är om å fondbörs noterat värdepapper, genom fondkommissionär till gällande börspris; dock må sådan

Har borgenär lös egendom såsom pant eller eljest under panträtt i handom, äge han besörja, att egendomen varder såld å auktion eller, då fråga är om å fondbörs noterat värdepapper, genom fondkommissionär till gällande börspris; dock må

(Gällande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

försäljning ej utan förvaltarens samtycke äga rum tidigare än fyra veckor efter första borgenärssammanträdet. Försäljning genom borgenärens försorg må ej heller ske, där förvaltaren vill lösa egendomen för konkursboets räkning; åliggande det borgenären att minst en vecka innan han vidtager åtgärder för egendomens försäljning hembjuda den åt förvaltaren till inlösen. Utgöres egendomen av fartyg eller gods i fartyg, skall försäljningen ske i den ordning, som om dylik egendom, den där blivit utmätt, särskilt är stadgad. Skall egendomen säljas annorledes än utmättningsvis och är ej fråga om sådan försäljning av värdepapper, som enligt vad nyss sagts må ske utan auktion, må försäljningen ej äga rum å annan ort än den, där egendomen finnes, med mindre förvaltaren samtycker därtill; och låte borgenären förvaltaren minst tre veckor förut veta, när och var försäljningen skall ske. Har försäljning skett i annan än den för utmätt egendom stadgade ordning, vare borgenären pliktig att för förvaltaren redovisa för vad som influtit.

Vill ej borgenären föranstalta om försäljningen, äge förvaltaren därom besörja. Dock må inteckning i fast egendom, vilken blivit av *fastighetsägaren* lämnad såsom pant, icke av förvaltaren säljas, utan äge han allenast låta sälja den rätt till andel i inteckningen, som efter ty särskilt är stadgat må tillkomma gäldenären.

sådan försäljning ej utan förvaltarens samtycke äga rum tidigare än fyra veckor efter första borgenärssammanträdet. Försäljning genom borgenärens försorg må ej heller ske, där förvaltaren vill lösa egendomen för konkursboets räkning; åliggande det borgenären att minst en vecka innan han vidtager åtgärd för egendomens försäljning hembjuda den åt förvaltaren till inlösen. Utgöres egendomen av fartyg eller av gods i fartyg eller i luftfartyg eller av *intecknade reservdelar till luftfartyg*, skall försäljningen ske i den ordning, som om dylik egendom, den där blivit utmätt, särskilt är stadgad. Skall egendomen säljas annorledes än utmättningsvis och är ej fråga om sådan försäljning av värdepapper, som enligt vad nyss sagts må ske utan auktion, må försäljningen ej äga rum å annan ort än den, där egendomen finnes, med mindre förvaltaren samtycker därtill; och låte borgenären förvaltaren minst tre veckor förut veta, när och var försäljningen skall ske. Har försäljning skett i annan än den för utmätt egendom stadgade ordning, vare borgenären pliktig att för förvaltaren redovisa för vad som influtit.

Vill ej borgenären föranstalta om försäljningen, äge förvaltaren därom besörja. Dock må inteckning i fast egendom eller i *luftfartyg eller reservdelar till sådant fartyg*, vilken blivit av *ägaren till den intecknade egendomen* lämnad såsom pant, icke av förvaltaren säljas, utan äge han allenast låta sälja den rätt till andel i inteckningen, som efter ty särskilt är stadgat må tillkomma gäldenären.

(Gällande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

76 §.

Finner förvaltaren det i 74 § föreskrivna kungörelsesätt icke vara ägnat att bereda kungörelsen nödig offentlighet, ankomme på honom att vidtaga de ytterligare åtgärder, som må anses erforderliga. Skulle han i något fall anse tillfyllest, att auktionen kungöres i mindre utsträckning än i nämnda paragraf stadgas, begäre samtycke därtill av rättens ombudsman. Inskränkning i fråga om kungörande av auktion å lös egendom, vari borgenär har panträtt eller annan särskild förmånsrätt, som i 17 kap. handelsbalken sägs, *må dock icke äga rum*, med mindre den borgenär samtycker därtill; *ej heller må utan gäldenärens medgivande sådan inskränkning ske beträffande kungörande av auktion å fast egendom.*

Finner förvaltaren det i 74 § föreskrivna kungörelsesätt icke vara ägnat att bereda kungörelsen nödig offentlighet, ankomme på honom att vidtaga de ytterligare åtgärder, som må anses erforderliga. Skulle han i något fall anse tillfyllest, att auktionen kungöres i mindre utsträckning än i nämnda paragraf stadgas, begäre samtycke därtill av rättens ombudsman. Inskränkning i fråga om kungörande av auktion å *fast egendom eller luftfartyg eller intecknade reservdelar till sådant fartyg må dock icke äga rum utan gäldenärens samtycke; ej heller må sådan inskränkning ske beträffande kungörande av auktion å annan lös egendom*, vari borgenär har panträtt eller annan särskild förmånsrätt, som i 17 kap. handelsbalken sägs, med mindre den borgenär samtycker därtill.

126 §.

På förvaltaren — — — — — äga rum.

Finnes tillgång — — — — — samtycker därtill.

Kan utdelning — — — — — andra borgenärer.

Sedan all konkursboets tillgängliga egendom blivit förvandlad i penningar, skall slututdelning ske; dock må ej kungörelse om sådan utdelning utfärdas före utgången av tid, inom vilken borgenär har att ingiva bevis därom att honom förelagd edgång, som i 116 eller 123 § sägs, blivit fullgjord. I fall, varom i 70 § andra stycket förmäles, utgöre den omständigheten, att *boet tillhörig fast egendom icke blivit försäld*, ej hinder för slututdelning.

Sedan all konkursboets tillgängliga egendom blivit förvandlad i penningar, skall slututdelning ske; dock må ej kungörelse om sådan utdelning utfärdas före utgången av tid, inom vilken borgenär har att ingiva bevis därom att honom förelagd edgång, som i 116 eller 123 § sägs, blivit fullgjord. I fall, varom i 70 § andra stycket *eller 71 § femte stycket* förmäles, utgöre den omständigheten, att *där avsedd* egendom icke blivit försäld, ej hinder för slututdelning.

(Gällande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

198 §.

Har konkurs — — — eller inteckningsbok.

Vad i första stycket stadgas skall äga motsvarande tillämpning beträffande luftfartyg, som blivit infört i luftfartygsregistret, samt lott i och intecknade reservdelar till sådant fartyg.

Denna lag träder i kraft den dag Konungen förordnar.

11) **Förslag**

till

L a g

angående ändrad lydelse av 1 och 13 §§ lagen den 20 december 1946 (nr 808) om lagsökning och betalningsföreläggande (lagsökningslag).

Härigenom förordnas, att 1 och 13 §§ lagen den 20 december 1946 om lagsökning och betalningsföreläggande (lagsökningslag) skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Gällande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

1 §.

För fordran — — — — — nedan sägs.

Borgenär som för sin fordran har inteckning i fast egendom eller i fartyg äge ock genom lagsökning söka betalning ur den intecknade egendomen.

Borgenär, som för sin fordran har inteckning i fast egendom eller i fartyg eller i luftfartyg eller reservdelar till sådant fartyg, äge ock genom lagsökning söka betalning ur den intecknade egendomen.

13 §.

Äro ej sådana skäl för handen att målet bör hänskjutas till rättegång, skall betalningsskyldighet åläggas gäldenären; avser lagsökningen be-

Äro ej sådana skäl för handen att målet bör hänskjutas till rättegång, skall betalningsskyldighet åläggas gäldenären; avser lagsökningen be-

(Gällande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

talning ur intecknad fast egendom eller intecknat fartyg, fastställe rätten fordringen till betalning ur den intecknade egendomen.

talning ur intecknad fast egendom eller intecknat fartyg *eller luftfartyg eller intecknade reservdelar till luftfartyg*, fastställe rätten fordringen till betalning ur den intecknade egendomen.

Denna lag träder i kraft den dag Konungen förordnar.

12) F ö r s l a g

til

L a g

angående ändrad lydelse av 10 och 13 §§ lagen den 8 april 1927 (nr 85) om dödande av förkommen handling.

Härigenom förordnas, att 10 och 13 §§ lagen den 8 april 1927 om dödande av förkommen handling¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Gällande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

10 §.

Är handling, om vars dödande gjorts ansökning, intecknad, skall rätten underrätta vederbörande inskrivningsdomare om ansökningen, och har denne att därom så snart ske kan å inskrivningsdag göra anteckning i *fastighets- eller inteckningsboken*. Vad nu sagts om ansökningen skall ock gälla rättens slutliga utslag i ärendet; dock må, då ansökningen avslagits, anteckning ej verkställas förrän utslaget vunnit laga kraft.

Sedan utslag, varigenom intecknad handling dödats, vunnit laga kraft,

Är handling, om vars dödande gjorts ansökning, intecknad, skall rätten underrätta vederbörande inskrivningsdomare om ansökningen, och har denne att därom så snart ske kan å inskrivningsdag göra anteckning i *fastighetsboken eller annan inskrivningsbok varom fråga är*. Vad nu sagts om ansökningen skall ock gälla rättens slutliga utslag i ärendet; dock må, då ansökningen avslagits, anteckning ej verkställas förrän utslaget vunnit laga kraft.

Sedan utslag, varigenom intecknad handling dödats, vunnit laga kraft,

¹ Senaste lydelse av 10 § se SFS 1946: 105 och av 13 § se 1946: 878.

(Gällande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

skall inskrivningsdomaren, på ansökan, å inskrivningsdag göra anteckning i *fastighets- eller inteckningsboken*, att ny handling, som utfärdats jämlikt 9 §, medför den inteckningsrätt som tillkommit den dödade. När ansökan göres, skall den nya handlingen vara åtföljd av avskrifter enligt vad beträffande ansökan om inteckning är stadgat.

skall inskrivningsdomaren, på ansökan, å inskrivningsdag göra anteckning i *fastighetsboken eller annan inskrivningsbok varom fråga är*, att ny handling, som utfärdats jämlikt 9 §, medför den inteckningsrätt som tillkommit den dödade. När ansökan göres, skall den nya handlingen vara åtföljd av avskrifter enligt vad beträffande ansökan om inteckning är stadgat.

13 §.

Hava tio — — — — — allmänna tidningarna.

Fullföljes ej — — — — — den förfallen.

Finner rätten — — — — — handlingens företeende.

Rätten skall underrätta inskrivningsdomaren om ansökan som i första stycket sägs, och har denne att så snart ske kan å inskrivningsdag göra anteckning därom i *fastighets- eller inteckningsboken*. Vad nu sagts om ansökningen skall ock gälla rättens slutliga utslag i ärendet; dock må, då ansökningen avslagits, anteckning ej verkställas förrän utslaget vunnit laga kraft.

Rätten skall underrätta inskrivningsdomaren om ansökan som i första stycket sägs, och har denne att så snart ske kan å inskrivningsdag göra anteckning därom i *fastighetsboken eller annan inskrivningsbok varom fråga är*. Vad nu sagts om ansökningen skall ock gälla rättens slutliga utslag i ärendet; dock må, då ansökningen avslagits, anteckning ej verkställas förrän utslaget vunnit laga kraft.

Denna lag träder i kraft den dag Konungen förordnar.

13) **F ö r s l a g**

till

L a g

angående ändrad lydelse av 11 § lagen den 10 juli 1947 (nr 486)
om dödande av vissa utanför Sverige befintliga handlingar.

Härigenom förordnas, att 11 § lagen den 10 juli 1947 om dödande av vissa utanför Sverige befintliga handlingar skall erhålla följande ändrade lydelse.

(Gällande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

11 §.

Är handling, om vars dödande gjorts ansökning, intecknad, skall nämnden skyndsamt underrätta vederbörande inskrivningsdomare om ansökningen, och har denne att där- om så snart ske kan å inskrivningsdag göra anteckning i *fastighets- eller inteckningsboken*. Vad nu sagts om ansökningen skall ock gälla nämndens slutliga beslut i ärendet.

Sedan intecknad handling dödats, skall inskrivningsdomaren, på ansökan, å inskrivningsdag göra anteckning i *fastighets- eller inteckningsboken*, att ny handling, som utfärdats jämlikt 10 §, medför den inteckningsrätt som tillkommit den dödade. När ansökan göres, skall den nya handlingen vara åtföljd av avskrifter enligt vad beträffande ansökan om inteckning är stadgat.

Är handling, om vars dödande gjorts ansökning, intecknad, skall nämnden skyndsamt underrätta vederbörande inskrivningsdomare om ansökningen, och har denne att där- om så snart ske kan å inskrivningsdag göra anteckning i *fastighetsboken eller annan inskrivningsbok varom fråga är*. Vad nu sagts om ansökningen skall ock gälla nämndens slutliga beslut i ärendet.

Sedan intecknad handling dödats, skall inskrivningsdomaren, på ansökan, å inskrivningsdag göra anteckning i *fastighetsboken eller annan inskrivningsbok varom fråga är*, att ny handling, som utfärdats jämlikt 10 §, medför den inteckningsrätt som tillkommit den dödade. När ansökan göres, skall den nya handlingen vara åtföljd av avskrifter enligt vad beträffande ansökan om inteckning är stadgat.

Denna lag träder i kraft den dag Konungen förordnar.

14) F ö r s l a g

till

L a g

om ändrad lydelse av 2 kap. 17 § strafflagen.

Härigenom förordnas, att 2 kap. 17 § strafflagen¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Gällande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

17 §.

Vad som använts såsom hjälpmedel vid gärning, vilken i denna lag är belagd med straff, eller frambragts genom sådan gärning må, såvitt ägaren eller någon som var i hans ställe uppsåtligen förövat gärningen eller medverkat därtill, förklaras helt eller delvis förverkat till kronan, om det är påkallat till förebyggande av brott eller eljest särskilda skäl föreligga och det ej är uppenbart obilligt; finnes egendomen ej i behåll, må i stället värdet förklaras förverkat. Samma lag vare om hjälpmedel, varmed någon tagit befattning som innebär i denna lag straffbelagd förberedelse till brott. Vad nu sagts gälle dock ej mot den som i god tro förvärvat egendomen eller särskild rätt därtill. Avser förverkandeförklaring fartyg, som besväras av sjöpanträtt eller inteckning, må domstolen ock förklara, att panträtten i fartyget skall upphöra. Finnes i annat fall någons rätt till föremål som förklaras förverkat böra oaktat förklaringen bestå, göre domstolen förbehåll därom.

Vad som använts såsom hjälpmedel vid gärning, vilken i denna lag är belagd med straff, eller frambragts genom sådan gärning må, såvitt ägaren eller någon som var i hans ställe uppsåtligen förövat gärningen eller medverkat därtill, förklaras helt eller delvis förverkat till kronan, om det är påkallat till förebyggande av brott eller eljest särskilda skäl föreligga och det ej är uppenbart obilligt; finnes egendomen ej i behåll, må i stället värdet förklaras förverkat. Samma lag vare om hjälpmedel, varmed någon tagit befattning som innebär i denna lag straffbelagd förberedelse till brott. Vad nu sagts gälle dock ej mot den som i god tro förvärvat egendomen eller särskild rätt därtill. Avser förverkandeförklaring fartyg, som besväras av sjöpanträtt eller inteckning, eller luftfartyg, besvärat av luftpanträtt eller inteckning, må domstolen ock förklara, att panträtten skall upphöra i den förverkade egendomen. Finnes i annat fall någons rätt till föremål som förklaras förverkat böra oaktat förklaringen

¹ Senaste lydelse se SFS 1948: 448.

*(Gällande lydelse.)**(Föreslagen lydelse.)*

bestå, göra domstolen förbehåll där-
om.

Ändå att — — — — — förklaras förverkat.

I stället — — — — — av missbruk.

Denna lag träder i kraft den dag Konungen förordnar.

15) F ö r s l a g

till

L a g

om ändrad lydelse av 3 § lagen den 7 september 1914 (nr 182)
angående förbud mot lufttrafik över svenskt område.

Härigenom förordnas, att 3 § lagen den 7 september 1914 angående för-
bud mot lufttrafik över svenskt område¹ skall erhålla följande ändrade
lydelse.

*(Gällande lydelse.)**(Föreslagen lydelse.)*

3 §.

Den som överträder förbud, som i
1 § avses, straffes med dagsböter,
lägst fem; och skall det använda
luftfartyget tagas i beslag samt, där
ej Konungen för visst fall annorlun-
da förordnar, dömas förbrutet.

Den som överträder förbud, som i
1 § avses, straffes med dagsböter,
lägst fem; och skall det använda
luftfartyget tagas i beslag samt, där
ej Konungen för visst fall annorlun-
da förordnar, dömas förbrutet. *Be-
sväras fartyget av luftpanträtt eller
inteckning, må domstolen, när skäl
därtill äro, förklara att panträtten i
fartyget skall upphöra.*

Denna lag träder i kraft den dag Konungen förordnar.

¹ Senaste lydelse se SFS 1939: 729.

16) F ö r s l a g

till

L a g

angående ändrad lydelse av 1 § 9 och 10 mom. lagen den 8 juni 1923
(nr 147) om straff för olovlig varuinförsel.

Härigenom förordnas, att 1 § 9 och 10 mom. lagen den 8 juni 1923 om straff för olovlig varuinförsel¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Gällande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

1 §.

9 mom. Är olovligen — — — ock förverkat:

a) emballage eller — — — varuinförsel; samt

b) farkost av mindre nettodräktighet än etthundratjugo ton eller dragare och fordon eller annat forslingsredskap, som för transport av det olovligen införda godset begagnats vid resa, vilken måste antagas hava ägt rum i väsentligt syfte att företaga olovlig varuinförsel, eller eljest vid tillfälle, då de forslade varorna till väsentlig del utgjorts av olovligen införd gods, allt dock endast för så vitt forslingsredskapet tillhör eller på grund av avbetalningsköp innehaves av godsets ägare eller annan, som finnes hava ägt kännedom om den olovligen varuinförseln eller skälig anledning att misstänka densamma, samt tillika godset anträffats under forslingen.

b) farkost av mindre nettodräktighet än etthundratjugo ton eller luftfartyg vars högsta tillåtna vikt enligt dess luftvärdighetsbevis understiger fyra ton eller dragare och fordon eller annat forslingsredskap, som för transport av det olovligen införda godset begagnats vid resa, vilken måste antagas hava ägt rum i väsentligt syfte att företaga olovlig varuinförsel, eller eljest vid tillfälle, då de forslade varorna till väsentlig del utgjorts av olovligen införd gods, allt dock endast för så vitt forslingsredskapet tillhör eller på grund av avbetalningsköp innehaves av godsets ägare eller annan, som finnes hava ägt kännedom om den olovligen varuinförseln eller skälig anledning att misstänka densamma, samt tillika godset anträffats under forslingen.

10 mom. Avser förverkandeförklaring farkost, som besväras av sjöpanträtt eller inteckning, må dom-

10 mom. Avser förverkandeförklaring farkost, som besväras av sjöpanträtt eller inteckning, eller luft-

¹ Senaste lydelse se SFS 1949: 399.

*(Gällande lydelse.)**(Föreslagen lydelse.)*

stolen ock förklara, att panträtten i *farkosten* skall upphöra. Finnes i annat fall någons rätt till föremål, som förklaras förverkat, böra oaktat förklaringen bestå, göra domstolen förbehåll därom.

fartyg, besvärat av luftpanträtt eller inteckning, må domstolen ock förklara, att panträtten skall upphöra i *den förverkade egendomen*. Finnes i annat fall någons rätt till föremål, som förklaras förverkat, böra oaktat förklaringen bestå, göra domstolen förbehåll därom.

Denna lag träder i kraft den dag Konungen förordnar.

17) F ö r s l a g

till

L a g

om ändrad lydelse av 8 § 1 och 2 mom. lagen den 20 juni 1924 (nr 225) med särskilda bestämmelser angående olovlig befattning med spritdrycker och vin.

Härigenom förordnas, att 8 § 1 och 2 mom. lagen den 20 juni 1924 med särskilda bestämmelser angående olovlig befattning med spritdrycker och vin¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

*(Gällande lydelse.)**(Föreslagen lydelse.)*

8 §.

1 mom. Har vid olovlig införsel av spritdrycker eller vin i annat fall, än i 3 § 1 mom. andra och tredje styckena sägs, eller har vid olovlig forsling, som i 5 § avses, nyttjats farkost av mindre nettodräktighet än femhundra ton eller dragare och fordon eller annat forslingsredskap, skall, evad ansvar för brottet ådömes eller ej, forslingsredskapet vara förverkat, därest det forslade godset till väsentlig del utgjorts av olovligen

1 mom. Har vid olovlig införsel av spritdrycker eller vin i annat fall, än i 3 § 1 mom. andra och tredje styckena sägs, eller har vid olovlig forsling, som i 5 § avses, nyttjats farkost av mindre nettodräktighet än femhundra ton eller luftfartyg vars högsta tillåtna vikt enligt dess luftvärdighetsbevis understiger fyra ton eller dragare och fordon eller annat forslingsredskap, skall, evad ansvar för brottet ådömes eller ej, forslings-

¹ Senaste lydelse av 8 § 1 mom. se SFS 1933: 188.

(Gällande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

införda spritdrycker eller vin, eller därest den färd, vid vilken redskapet nyttjats, eljest måste antagas hava ägt rum i väsentligt syfte att företaga olovlig införsel eller forsling av spritdrycker eller vin.

redskapet vara förverkat, därest det forslade godset till väsentlig del utgjorts av olovligen införda spritdrycker eller vin, eller därest den färd, vid vilken redskapet nyttjats, eljest måste antagas hava ägt rum i väsentligt syfte att företaga olovlig införsel eller forsling av spritdrycker eller vin.

Påföljd av — — — — — icke inträda:

a) där det — — — — — vin; eller

b) då äganderätten — — — användande; eller

c) där forslingsredskapets — — — olovliga användande.

2 mom. Farkost av mindre netto-
dräktighet än fyrtio ton, vilken up-
pehåller förbindelse mellan land och
där utanför beläget fartyg, skall, så-
vida fartygets resa uppenbarligen
skett i syfte att företaga eller främja
olovlig införsel av spritdrycker eller
vin och farkostens färd skäligen får
antagas hava avsett befordrande av
sådant syfte, vara förverkad, ändå
att farkostens ägare, brukare eller
förare icke kan dömas till ansvar för
olovlig införsel eller forsling av dy-
lika drycker; dock skall vad i 1 mom.
andra stycket stadgas angående un-
dantag från påföljd av förverkande
äga motsvarande tillämpning.

2 mom. Farkost av mindre netto-
dräktighet än fyrtio ton, vilken up-
pehåller förbindelse mellan land och
där utanför beläget fartyg, skall, så-
vida fartygets resa uppenbarligen
skett i syfte att företaga eller främja
olovlig införsel av spritdrycker eller
vin och farkostens färd skäligen får
antagas hava avsett befordrande av
sådant syfte, vara förverkad, ändå
att farkostens ägare, brukare eller fö-
rare icke kan dömas till ansvar för
olovlig införsel eller forsling av dy-
lika drycker; dock skall vad i 1 mom.
andra stycket stadgas angående un-
dantag från påföljd av förverkande
äga motsvarande tillämpning. *Vad så-
lunda stadgas om farkost av mindre
nettodräktighet än fyrtio ton skall
ock gälla i 1 mom. avsett luftfartyg,
vilket uppehåller sådan förbindelse
som nyss sagts.*

Denna lag träder i kraft den dag Konungen förordnar.

18) F ö r s l a g

till

L a g

angående ändrad lydelse av 4 § lagen den 18 juni 1949 (nr 398)
om straff för olovlig varuutförsel.

Härigenom förordnas, att 4 § lagen den 18 juni 1949 om straff för olovlig varuutförsel skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Gällande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

4 §.

Gods som — — — — — dess värde.

Tillika skall förklaras förverkat Tillika skall förklaras förverkat

a) emballage eller — — — varuutförsel; samt

b) farkost av mindre nettodräktighet än etthundratjugu ton eller dragare och fordon eller annat forslingsredskap som för transport av godset begagnats vid resa, vilken måste antagas hava ägt rum i väsentligt syfte att företaga olovlig varuutförsel, eller eljest vid tillfälle, då de forslade varorna till väsentlig del utgjorts av gods som var avsett att olovligen utföras, allt dock endast om forslingsredskapet tillhör eller på grund av avbetalningsköp innehaves av godsets ägare eller annan, som finnes hava ägt kännedom om den olovliga varuutförseln eller skälig anledning att misstänka densamma, samt tillika godset anträffats under forslingen.

b) farkost av mindre nettodräktighet än etthundratjugu ton eller luftfartyg vars högsta tillåtna vikt enligt dess luftvärdighetsbevis understiger fyra ton eller dragare och fordon eller annat forslingsredskap som för transport av godset begagnats vid resa, vilken måste antagas hava ägt rum i väsentligt syfte att företaga olovlig varuutförsel, eller eljest vid tillfälle, då de forslade varorna till väsentlig del utgjorts av gods som var avsett att olovligen utföras, allt dock endast om forslingsredskapet tillhör eller på grund av avbetalningsköp innehaves av godsets ägare eller annan, som finnes hava ägt kännedom om den olovliga varuutförseln eller skälig anledning att misstänka densamma, samt tillika godset anträffats under forslingen.

Avser förverkandeförklaring farkost som besväras av sjöpanträtt eller inteckning, må domstolen ock förklara att panträtten i farkosten skall

Avser förverkandeförklaring farkost som besväras av sjöpanträtt eller inteckning eller luftfartyg besvärat av luftpanträtt eller inteckning,

(Gällande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

upphöra. Finnes i annat fall någons må domstolen ock förklara att pant-
 rätt till föremål som förklaras för- rätten skall upphöra *i den förverka-*
 verkat böra oaktat förklaringen *de egendomen*. Finnes i annat fall
 stå, göre domstolen förbehåll därom. någons rätt till föremål som förkla-
 ras förverkat böra oaktat förklaring-
 en bestå, göre domstolen förbehåll
 därom.

Framgår av — — — — — skall inträda.

Denna lag träder i kraft den dag Konungen förordnar.

Propositionens huvudsakliga innehåll

Genom de i propositionen framlagda lagförslagen beredes möjlighet att
 inteckna luftfartyg till säkerhet för fordran. Härigenom öppnas ökade kredit-
 möjligheter för luftfarten samtidigt som luftfartsnäringens kreditgivare —
 bl. a. statens luftfartslånefond — erbjudes en betydelsefull garanti för att
 lånen återbetalas. Det är avsett att ett inskrivningsväsen för luftfartyg skall
 anordnas vid Stockholms rådhusrätt. Inskrivningsärendena skall vid nämnda
 rådhusrätt handläggas av en särskild inskrivningsdomare, som över så-
 dana ärenden skall föra en inskrivningsbok för luftfartyg. Reglerna har ut-
 arbetats med nära anknytning till den inskrivningslagstiftning som vi redan
 har på andra rättsområden. I främsta rummet har 1901 års lag om inteckning
 i sjögående fartyg fått tjäna såsom förebild.

Det praktiska värdet av det nya inteckningsinstitutet är givetvis i hög
 grad beroende av den omfattning i vilken det kan bli internationellt erkänt.
 Detta spørsmål regleras i den i Genève den 19 juni 1948 avslutade konven-
 tionen rörande internationellt erkännande av rätt till luftfartyg. I propo-
 sitionen begäres riksdagens godkännande av att Sverige ansluter sig till
 denna konvention. De framlagda lagförslagen har utformats med hänsyn
 härtill och innehåller sålunda bl. a. de bestämmelser angående erkännande
 här i riket av rättigheter inskrivna i andra konventionsstater, vilka är er-
 forderliga vid vår anslutning till konventionen.

Reglerna om inskrivning av rättigheter här i riket har sammanförts i en
 lag om inskrivning av rätt till luftfartyg. Då dessa regler nära anknyttits
 till den nuvarande offentligrättsliga registreringen hos luftfartsstyrelsen,
 har det blivit nödvändigt att i viss omfattning revidera de gällande bestäm-
 melserna om denna registrering. Bestämmelser härom har jämte vissa regler
 om s. k. luftpanträtt — en motsvarighet till sjöpanträttsinstitutet — införts
 i en särskild lag. De bestämmelser som avser erkännande här i riket av
 inskrivning i annan konventionsstat ingår i en särskild lag i anledning av

Sveriges tillträde till inskrivningskonventionen. Till de nämnda lagförslagen ansluter ett stort antal andra lagförslag, bl. a. avseende de exekutionsrättsliga förhållandena.

Tiden för den nya lagstiftningens ikraftträdande är beroende av den tidpunkt då konventionen ratificeras.

Inledning

Alltsedan år 1925 har arbete pågått för att få till stånd internationella konventioner om äganderätt till och andra sakrätter i luftfartyg samt därmed sammanhängande frågor. Arbetet bedrevs till en början inom den internationella tekniska kommittén av lufträttsexperter (Comité internationale technique d'experts juridiques aériens, i förkortning kallad CITEJA). År 1946 överlämnades då föreliggande konventionsförslag till den provisoriska internationella civila luftfartsorganisationen (Provisional International Civil Aviation Organization, PICAQ), som påföljande år ersattes av en slutgiltig organisation, Internationella civila luftfartsorganisationen (International Civil Aviation Organization, i förkortning ICAO). Uppgiften slutfördes vid ICAO:s andra församlingsmöte, hållet i Genève i juni 1948, och konventionen (i det följande benämnd inskrivningskonventionen) avslutades den 19 i nämnda månad.

Inskrivningskonventionen undertecknades av Sverige den 4 januari 1949.

Den 24 september 1948 uppdrog Kungl. Maj:t åt riksmarskalken L. B. Ekeberg i egenskap av ordförande samt f. d. hovrättsrådet och divisionsordföranden i Svea hovrätt H. Chr. Wikander och sedermera hovrättsrådet i hovrätten för Nedre Norrland G. A. Björklund att inom 1945 års lufträtts-sakkunniga verkställa den vidare utredning, som erfordrades beträffande frågan om Sveriges ratifikation av inskrivningskonventionen, samt utarbeta de lagförslag, som föranleddes därav. Sedan nuvarande lagmannen i Svea hovrätt A. T. Salén under viss tid biträtt de sakkunniga, förordnade Kungl. Maj:t den 2 mars 1951 numera hovrättsrådet i Svea hovrätt K. J. E. Sidenbladh att såsom sakkunnig delta i utredningsarbetet.

Under fullgörandet av sitt uppdrag har de sakkunniga deltagit i överläggningar med lufträttskommittéer i övriga nordiska länder vid nordiska lufträttsmöten dels i Helsingfors i oktober 1949, dels i Stockholm i april och maj 1950. År 1951 har de sakkunniga utsänt vissa författningsutkast jämte åtföljande förklarande anmärkningar på remiss, i anledning varav yttrandet till de sakkunniga inkommit från luftfartsstyrelsen, Svenska försäkringsbolags riksförbund, Aktiebolaget Aerotransport och Kungl. svenska aeroklubben. Därjämte har Svenska bankföreningen till de sakkunniga överlämnat en promemoria i ärendet.

De sakkunniga har därefter avgivit ett den 30 juni 1953 dagtecknat stencilerat förslag till lag om inskrivning av rätt till luftfartyg m. m. Förslaget

finnes såsom bilaga (*Bilaga B*) fogat vid propositionen, vartill utskottet torde få hänvisa.

Över betänkandet har efter remiss yttranden avgivits av Göta hovrätt, hovrätten för Västra Sverige, lagberedningen, luftfartsstyrelsen, statskontoret, Stockholms rådhusrätt, Svenska försäkringsbolags riksförbund, Svenska bankföreningen, Aktiebolaget Aerotransport och Kungl. svenska aeroklubben. Tillfälle att avgiva uttåtande över betänkandet har beretts även Sveriges advokatsamfund, som emellertid icke inkommit med något yttrande.

Inskrivningskonventionens huvudsakliga innehåll

Utmärkande för inskrivningskonventionen är, att den i huvudsak blott innehåller kollisionsnormer. Någon enhetlig materiell rätt har icke kunnat skapas, trots allvarliga på sin tid av CITEJA gjorda bemödanden. Detta visar sig främst på det sättet, att konventionen icke innehåller vare sig stadganden rörande de rättigheter i luftfartyg, som må inskrivas hos de fördragsslutande staterna, eller angående det sätt, varpå dessa stater skall anordna sitt inskrivningsväsen beträffande luftfartyg. Konventionen reglerar i huvudsak endast frågan om det erkännande, som i en stat vederbörligen stiftade rättigheter i luftfartyg skall åtnjuta i andra konventionsstater.

Konventionens huvudregel innehålles i art. I paragraf 1. De fördragsslutande staterna skall erkänna vissa slag av rättigheter i luftfartyg under förutsättning dels att rättigheten tillkommit i överensstämmelse med lagen i den fördragsslutande stat, i vilken luftfartyget var nationalitetsregistrerat vid tiden för rättighetens tillkomst, dels ock att rättigheten är vederbörligen inskriven i offentlig inskrivningsbok i den fördragsslutande stat, där fartyget är nationalitetsregistrerat. De rättigheter, som sålunda skall erkännas, är fördelade på fyra kategorier, nämligen

- a) äganderätt till luftfartyg,
- b) med besittning av luftfartyg förenad rätt att genom köp förvärva fartyget,
- c) nyttjanderätt till luftfartyg enligt upplåtelse på minst sex månader, samt
- d) hypotek, »mortgage» och annan liknande rättighet i luftfartyg, tillkommen enligt avtal såsom säkerhet för betalning av gäld.

Av dessa rättigheter omfattar den under a) nämnda äganderätten icke blott den fulla äganderätten utan även exempelvis säljarens ägareförbehåll vid avbetalningsköp och långgivarens äganderätt vid det amerikanska institutet »equipment trust», där långgivaren inträder såsom fartygets ägare, medan låntagaren erhåller nyttjanderätt till fartyget samt rätt att få äganderätten å sig överlåten när försträckningen är återbetald. Optionsrätten under b) har upptagits i konventionen med tanke på köparens rätt enligt ett avbetalningskontrakt, varigenom han fått fartyget överlåtet till nyttjande under ägareförbehåll för säljaren, och låntagarens rätt enligt »equipment

trust» att framdeles förvärva äganderätten. Den under c) upptagna nyttjanderätten innebär intet främmande för svensk rättsuppfattning. Vad slutligen beträffar rättigheterna under d) omfattar de ett flertal olika slag av rättigheter, däribland in-teckning för fordran av den i Sverige kända typen och det uttryckligen nämnda anglosachsiska, särskilt engelska, »mortgage». Detta sistnämnda institut har karakteriserats sålunda, att äganderätten överföres på långgivaren, vilken dock icke må tillträda luftfartyget eller eljest utöva en ägares befogenheter, såvida ej låntagaren bringar ägarens säkerhet i fara eller underlåter att i avtalad ordning återbetala försträckningen. Även i sådana fall, där långgivaren kunnat tillträda fartyget och påkalla dess försäljning till gäldens täckande, har enligt vad som framhållits låntagaren rättighet att inom viss frist »återköpa» fartyget genom att betala sin skuld.

I art. I paragraf 2 föreskrives, att enligt paragraf 1 erkända rättigheter skall utgå med bästa förmånsrätt i luftfartyget. Från denna regel innehåller emellertid art. IV ett undantag, varom mera i det följande. Något hinder för fördragsslutande stat att erkänna andra rättigheter i luftfartyg ände i paragraf 1 omnämnda föreligger icke, men de skall då åtnjuta sämre förmånsrätt. Om sådan rättighet skall erkännas i andra fördragsslutande stater avgöres ej av konventionen. Den frågan torde vara att bedöma enligt den internationella privaträttens regler.

Art. II och III innehåller, liksom även art. V, ett antal detaljföreskrifter, vilka här torde kunna förbigås.

Som nyss nämndes innehåller art. IV ett undantag från regeln om bästa förmånsrätt för de i art. I nämnda rättigheterna. Detta undantag gäller vissa panträtter, som motsvarar sjörettens sjöpanträtter. Konventionen har ej givit något namn åt dessa panträtter, men de sakkunniga har i analogi med den sjörättsliga termen kallat dem luftpanträtter.

Konventionen ger enligt art. IV paragraf 1 internationellt skydd endast åt ett begränsat antal luftpanträtter, nämligen panträtter som är förenade med fordran antingen för ersättning på grund av bärgning av luftfartyg eller ock för extraordinära kostnader som varit oundgängliga för bevarande av sådant fartyg. En förutsättning för att rätten skall erkännas i andra fördragsslutande stater är, att fordringen enligt lagen i den stat, där åtgärderna för bärgningen eller bevarandet avslutades, ger upphov till en rättighet som belastar fartyget.

Art. IV föreskriver vidare dels i paragraf 3, att en luftpanträtt må antecknas i inskrivningsboken för vederbörande luftfartyg inom tre månader efter det åtgärderna för bärgningen eller bevarandet avslutades, dels ock i paragraf 4 att rättigheten icke må erkännas i andra fördragsslutande stater efter utgången av nämnda tid av tre månader, med mindre inom denna frist rättigheten blivit antecknad i inskrivningsboken i enlighet med paragraf 3 och överenskommelse träffats om rättighetens belopp eller talan väckts om rättigheten.

I art. VI meddelas en regel om hur det skall förfaras, när gäldenären

upplåter nya rättigheter i ett luftfartyg, sedan utsökningsförfarande mot fartyget inletts i annan fördragsslutande stat. Vidare upptager konventionen i art. VII och VIII stadganden om exekutiv försäljning av luftfartyg. Huvudregeln meddelas i art. VII paragraf 1: förfarandet bestämmes av lagen i den fördragsslutande stat där försäljningen sker. Enligt paragraf 2 skall dock vissa särskilda formaliteter iakttagas, syftande till att innehavare av rättigheter i god tid skall få kännedom om försäljningen. Bland artikeln innehåll i övrigt må nämnas paragraf 4, som ger en regel om ett lägsta bud. Exekutiv försäljning må icke ske, med mindre alla vederbörligen styrkta rättigheter med förmånsrätt före utsökningsborgenärens fordran täckes av köpeskillingen eller övertages av köparen.

Art. VIII stadgar, att exekutiv försäljning medför att fartyget övergår i köparens ägo fritt från alla rättigheter för vilka köparen icke iklätt sig ansvar.

Frågan hur de av konventionen skyddade rättigheterna skall respekteras, när ett luftfartyg överföres från en fördragsslutande stat till en annan, besvaras i art. IX på det sätt, att fartyget icke må överföras, med mindre alla innehavare av inskrivna rättigheter blivit förnöjda eller samtycker till överförandet.

Art. X föreskriver att en i ett luftfartyg inskriven rättighet, som innehaves som säkerhet för betalning av gäld, skall erkännas även i reservdelar till sådant fartyg, om rättigheten enligt lagen i den fördragsslutande stat där fartyget är registrerat omfattar jämväl reservdelar. Stadgandet kompletteras med formella bestämmelser; bl. a. skall reservdelarna förvaras på särskilt angivna platser, försedda med offentliga anslag om rättigheten. Någon begränsning i fråga om den stat, där intecknade reservdelar må förvaras, föreskrives icke. I en stat förvarade reservdelar kan alltså vara besvärade av inteckning, meddelad i annan stat.

Beträffande exekutiv försäljning av reservdelar gäller i huvudsak det samma som i fråga om sådan försäljning av luftfartyg.

Enligt art. XI är konventionen i envar fördragsslutande stat tillämplig på alla luftfartyg som är nationalitetsregistrerade i annan fördragsslutande stat. Vissa stadganden i konventionen måste dock tillämpas även på de egna luftfartygen, bl. a. de förut återgivna bestämmelserna i art. IV och IX.

De återstående artiklarna, XII—XXIII, kan knappast sägas innehålla något som belyser konventionens allmänna innehåll. De rör bl. a. vissa undantag från konventionens bestämmelser i övrigt och meddelar föreskrifter om konventionens ikraftträdande. Som konventionen till följd av skedda ratifikationer redan trätt i kraft mellan Amerikas Förenta Stater, Pakistan och Brasilien, kommer enligt art. XX en svensk ratifikation att medföra att konventionen för Sveriges del träder i kraft på nittionde dagen efter det ratifikationsinstrumentet deponeras.

Det kan tilläggas, att man i Norge redan antagit den lagstiftning som erfordras för att kunna biträda konventionen. Arbete på sådan lagstiftning

pågår i ett avsevärt antal andra stater, däribland — förutom Danmark och Finland — Nederländerna och Schweiz, med vilkas motsvarande utredningsorgan de sakkunniga haft kontakt under sitt arbete.

Huvudgrunderna för lagstiftningen

De sakkunniga

De sakkunniga har inledningsvis framhållit, att uppgiften för det föreliggande lagstiftningsarbetet varit av dubbel art. Först och främst har det gällt att utforma erforderliga stadganden till fullgörande av de förpliktelser, som skulle åligga Sverige efter ratifikation av inskrivningskonventionen. De sakkunniga har emellertid också ansett det angeläget att tillgodose de starka önskemål om en inhemsk lagstiftning rörande inskrivning av rätt till luftfartyg även oavsett konventionen, som under utredningen framkommit från det praktiska livets sida.

Vid utformningen av ifrågavarande lagstiftning har de sakkunniga funnit det ligga nära till hands att söka anknytning till föreliggande inskrivningslagstiftning på andra rättsområden. De sakkunniga har därvid främst beaktat 1901 års lagstiftning om in-teckning i sjögående fartyg, vilken de ansett ha, trots vissa vid dess tillkomst uttalade farhågor, visat sig i praktiken fylla sin uppgift på ett i det väsentliga tillfredsställande sätt.

Självfallet har de sakkunniga avvikit från fartygsinteckningslagstiftningen i den mån sådant varit påkallat med hänsyn till innehållet i konventionen. Därjämte har de ansett det bäst överensstäm-ma med konventionens anda att i förslaget införa stadganden om ägarehypotek, varvid ledning i det stora hela kunnat hämtas från 1912 års lagstiftning på fastighetsrättens område.

De sakkunniga har betonat, att förebilderna för den av dem föreslagna lagstiftningen är tämligen ålderstigna och i betydande omfattning bygger på den utformning, som år 1875 gavs åt inskrivningsväsendet på fastighetsrättens område. Det vore enligt de sakkunnigas mening endast naturligt att den gällande lagstiftningen numera i åtskilliga avseenden icke längre stode i full överensstämmelse med rådande privaträttsliga och inskrivningsrättsliga uppfattning.

De sakkunniga har funnit det vara i och för sig önskvärt, att man kunnat i dessa avseenden giva den nya lagstiftningen en mera modern utformning. De har emellertid beaktat, att lagberedningen för närvarande är sysselsatt med att reformera inskrivningsrätten i fråga om fast egendom, och ansett det icke vara lämpligt att söka föregripa resultatet av lagberedningens arbete. Den starka önskvärdheten av en lagstiftning om inskrivning av rätt till luftfartyg har ansetts utesluta att man avvaktar de resultat, till vilka lagberedningen kan komma. De sakkunniga har därför funnit övervägande skäl tala för att man nu stannar för en avfattning, som nära ansluter sig till den bestående inskrivningslagstiftningen, och låter den nya

lagstiftningen bli föremål för revision, sedan inskrivningsrätten på fastighetsväsendets område blivit moderniserad.

Med denna de sakkunnigas inställning sammanhänger, att de sakkunniga, när de övervägt vilka rättigheter av de i inskrivningskonventionen art. I angivna, som bör få inskrivas här i riket, har stannat för att föreslå, att beträffande luftfartyg ingen annan inskrivning må komma i fråga än penninginteckning av sedvanlig svensk typ. De har väl funnit vissa skäl tala till förmån för att möjlighet beredes till privaträttslig inskrivning av äganderätt och nyttjanderätt till luftfartyg men också framhållit, att införande av sådan inskrivning förutsätter att ståndpunkt tages till en serie delvis invecklade och omstridda problem, vilka knappast borde lösas allenast i fråga om luftfartyg; det vore lämpligast att samtliga frågor om inskrivning av äganderätt eller nyttjanderätt till lös egendom och de materiella rättsverkingarna av sådan inskrivning bleve lösta i ett sammanhang.

De sakkunniga har emellertid såsom viss ersättning för inskrivning av äganderätt till luftfartyg och för att såvitt möjligt tillförsäkra fartygens ägare vissa av konventionen erbjudna förmåner föreslagit att äganderätt till sådant fartyg skall få antecknas i inskrivningsboken.

Vid uppgörandet av sitt förslag till införlivande av inskrivningskonventionen med svensk rätt har de sakkunniga eftersträvat att såvitt möjligt föreslå regler, som kan tillämpas lika å svenska luftfartyg och å andra fördragsslutande staters luftfartyg. De har sålunda föreslagit, att man även i Sverige skall kunna inteckna reservdelar till luftfartyg och att de luftpant-rätter, vilkas erkännande konventionen medger, skall kunna uppkomma också här i riket. Uppenbarligen måste dock i vissa avseenden särregler gälla för utländska luftfartyg.

Det viktigaste av de sakkunnigas författningsförslag är förslaget till lag om inskrivning av rätt till luftfartyg, som i huvudsak innehåller stadganden om inteckning i sådant fartyg. Utöver vad som framgår av vad nyss anförts torde här främst böra framhållas, att de sakkunniga föreslår att inteckning skall få meddelas för samma fordran i flera luftfartyg. De tillmötesgår därmed önskemål, vilka framförts både under förarbetena till inskrivningskonventionen och i de yttranden som infordrats av de sakkunniga. Det sålunda föreslagna institutet skiljer sig emellertid i ett väsentligt avseende från gemensam inteckning i fast egendom. De olika luftfartygen — och likaså ett lager av reservdelar, som är gemensamt intecknat med ett eller flera luftfartyg — skall nämligen svara primärt solidariskt för hela det intecknade beloppet.

De sakkunniga har ansett att, liksom fallet är beträffande sjögående fartyg, ett privaträttsligt inskrivningsväsen bör upprättas vid sidan av det offentligrättsliga registret och förläggas till Stockholms rådhusrätt, där inskrivningsbok för luftfartyg skall föras. Den offentligrättsliga registreringen skall liksom förut ske i det hos luftfartsstyrelsen förda luftfartygsregistret.

De nu i förordningen den 26 maj 1922 om luftfart ingående föreskrifterna om den offentligrättsliga registreringen av luftfartyg har översetts av de

sakkunniga. Vidare har de sakkunniga utarbetat med motsvarande stadganden i sjölagen nära överensstämmande regler om bärgning av luftfartyg, i vilka regler bestämmelser om luftpanträtt ingår. Både föreskrifterna om registrering och reglerna om bärgning avses skola ingå i den luftfartslag, som är under utarbetande hos de sakkunniga, men har för tiden till dess denna lag kan träda i kraft utbrutits till en särskild lag om registrering av luftfartyg och om bärgning.

Såsom en tredje huvudförfattning har de sakkunniga föreslagit en lag i anledning av Sveriges tillträde till inskrivningskonventionen. Detta lagförslag innehåller de särbestämmelser, som erfordras dels beträffande främmande konventionsstaters luftfartyg jämte tillhörande reservdelslager, dels i fråga om luftpanträtter som uppkommit i främmande konventionsstat och dels rörande spörsmålet, hur i annan konventionsstat tidigare registrerade luftfartyg kan överföras till det svenska luftfartygsregistret.

Av de talrika följdförfattningar, som föreslås av de sakkunniga, bör i främsta rummet nämnas lagen om ändring i vissa delar av handelsbalken och lagen om ändring i vissa delar av utskökningslagen. Det förra av dessa lagförslag innehåller huvudsakligen av konventionen föranledda stadganden om förmånsrätt i luftfartyg, medan det senare upptager omfattande bestämmelser rörande utmätning och exekutiv försäljning av luftfartyg. Följdändringar har därjämte föreslagits i åtskilliga andra lagar, bl. a. konkurslagen och strafflagen.

Remissyttrandena

Det av de sakkunniga framlagda förslaget har i sina huvudgrunder tillstyrkts eller lämnats utan väsentliga erinringar i alla de avgivna remissyttrandena.

Göta hovrätt, som begränsat sin granskning till förslagets allmänna grunder, förklarar kort och gott att denna granskning ej givit hovrätten anledning till erinran. Samma förklaring avgives av *statskontoret*, som främst bedömt förslaget från de förhållanden som avser ämbetsverkets förvaltning av luftfartslånefonden och den från denna fond bedrivna låneverksamheten.

Lagberedningen anför beträffande de allmänna utgångspunkterna för utformningen av lagstiftningen:

Vad angår de inskrivningsrättsliga delarna föreligga vissa beröringspunkter med inskrivning rörande fast egendom. Såsom de sakkunniga framhållit, har ock förutom inskrivningsväsendet rörande fartyg även gällande lagstiftning rörande inskrivning i fast egendom fått tjäna till förebild. I åtskilliga hänseenden torde sistnämnda lagstiftning icke motsvara de anspråk som numera måste ställas på inskrivningsväsendet. Detta gäller ej minst den centrala del av ämnet som angår panträtt. Särskilt på denna punkt torde det förslag till ny jordabalk, som är under utarbetande, komma att innefatta väsentliga avvikelser från de remitterade förslagen. Sålunda må erinras att lagberedningen i sitt förslag icke har för avsikt att upptaga någon motsvarighet till de nuvarande gemensamma inteckningarna. För att tillgodose det syfte som ligger till grund för den gemensamma inteckningen ämnar lag-

beredningen föreslå ett annat institut, benämnt inskrivningsenhet. Detta institut innebär att fastigheter, vilka äro i en ägares hand, må kunna sammanföras till en inskrivningsenhet med verkan att å enheten skola i inskrivningsrättsligt hänseende tillämpas de regler som eljest gälla i fråga om fastighet. Huruvida de synpunkter som ligga till grund för det remitterade förslaget bestämmelser i denna del skulle kunna komma till sin rätt genom en motsvarande anordning beträffande luftfartyg har, såvitt framgår av betänkandet, icke varit föremål för närmare övervägande. — Angående det sätt, varå lagstiftningen från de valda utgångspunkterna utformats, har lagberedningen vid sin genomgång icke funnit anledning till någon mera väsentlig erinran.

Lagberedningen framhåller emellertid, att förslaget avsåge ämnen, som i stort sett låge utanför beredningens nuvarande arbetsområde och att beredningen av denna anledning icke ansåge sig i stånd att ingå på någon saklig granskning av förslagen. Beredningen har endast berört ett spörsmål av lagteknisk natur, nämligen frågan om inarbetandet i utsökningslagen av de erforderliga exekutionsrättsliga reglerna. Härom anför beredningen:

Uppenbarligen föreligga stora svårigheter att i utsökningslagen inpassa de särskilda exekutiva stadganden som ansetts erforderliga. Den redan nu genom upprepade tillägg och överarbetningar i hög grad försvårade överblicken över utsökningslagens principala stadganden kommer förslaget ytterligare att fördunklas. Det kan därför ifrågasättas, huruvida ej i en särskild lag bort upptagas de avvikande bestämmelserna med hänvisning i tillämpliga delar till utsökningslagen. För de sakkunnigas ståndpunkt kan visserligen åberopas, att motsvarande tillvägagångssätt använts i fråga om sjögående fartyg. Beträffande sådana fartyg äro dock avvikelserna från de allmänna reglerna avsevärt mera begränsade och deras inpassande i den äldre lagtexten har kunnat ske utan att sammanhanget i högre grad brutits. För de exekutiva myndigheterna, som väl endast i ett fåtal fall komma att syssla med den nya lagstiftningen, torde det ock innebära en lättnad, att de förekommande avvikelserna åtminstone tills vidare och i avbidan på en reform av utsökningsrätten i dess helhet sammanföras i en särskild lag. Enligt lagberedningens mening bör denna fråga upptagas till förnyat övervägande.

Svenska bankföreningen hälsar med tillfredsställelse att det ur många synpunkter betydelsefulla problemet om utnyttjande av luftfartyg såsom säkerhet för kredit genom de sakkunnigas förslag bragts ett viktigt steg närmare sin lösning. Föreningen ansluter sig också i stort sett till de allmänna principer, varpå de sakkunnigas förslag är grundat, och de erinringar föreningen framför avser väsentligen detaljfrågor. Beträffande dessa erinringar gör föreningen följande sammanfattande anmärkning:

Det är självfallet, att de sakkunniga vid utformningen av sitt förslag tagit hänsyn till gällande inskrivningsrättsliga regler och då särskilt till lagstiftningen om inteckning i fartyg. Reglerna om inteckning i fast egendom behandlas ju för närvarande av lagberedningen och en reform av detta inteckningssystem kan alltså så småningom förväntas, i samband varmed även samtliga övriga inteckningsrättsliga författningar torde komma att revideras. Lagen om inteckning i fartyg, som nu är mera än femtio år gammal, motsvarar enligt allmän uppfattning icke längre på alla punkter de

önskemål, som måste ställas på en ändamålsenlig lagstiftning i ämnet. Vid de sakkunnigas arbete ha icke sällan uppkommit fall, då en i och för sig ändamålsenlig lösning av ett problem skulle komma att avvika från det sätt, varpå motsvarande fråga behandlats t. ex. i inteckningsförordningen eller fartygsinteckningslagen. De sakkunniga ha därvid med hänvisning till den blivande allmänna inskrivningsreformen i regel valt att utforma sitt förslag så, att överensstämmelse skulle erhållas med gällande bestämmelser. Bankföreningen delar den principiella uppfattning, efter vilken de sakkunniga sålunda arbetat. Det är dock bankföreningens mening, att de sakkunniga med lördel kunnat i något större utsträckning avvika från fartygsinteckningslagens bestämmelser, nämligen där dessa — utan att likväl strida mot mera allmänna inteckningsrättsliga principer — uppenbarligen äro föråldrade och icke ändamålsenliga med hänsyn till nuvarande förhållanden. Den allmänna reform av vår inskrivningsrätt, som torde bli resultatet av lagberedningens arbete, kan ju dröja åtskillig tid ännu och det kan då icke vara välbetänkt att för denna tid lagfästa från början föråldrade regler för inteckning i luftfartyg.

Bland de erinringar på särskilda punkter som bankföreningen framför må i detta sammanhang nämnas, att föreningen understryker att vissa nackdelar vore förenade med ett system med två, av olika myndigheter förda register, vilka båda skulle äga betydelse i privaträttsligt hänseende.

Departementschefen

I fråga om de huvudsakliga grunderna för lagstiftningen har föredragande departementschefen, *statsrådet Zetterberg*, vid lagrådsremissen anfört följande.

»Under förarbetena till inskrivningskonventionen liksom under de sakkunnigas sysslande med det uppdrag, som nu är i fråga, har det framstått såsom en viktig angelägenhet att tillgodose luftfartens kreditbehov. Yrkesmässig civil luftfart kan numera icke bedrivas utan att avsevärt kapital står till förfogande. I all synnerhet gäller detta den regelbundna lufttrafiken. Ett flygplan som användes för trafik mellan kontinenterna eller eljest där stora enheter erfordras kostar flera miljoner kronor. Inom en nära framtid — då reaktionsdriften kan beräknas komma att i betydande omfattning utnyttjas även för den civila samfärdseln — ökas kapitalbehovet ytterligare. Bakom denna utveckling mot större och mera kapitalkrävande luftfartyg ligger i främsta rummet hänsyn till driftsekonomien och därmed förbundna konkurrenssynpunkter. Erfarenheten har, åtminstone såvitt rör de luftfartyg som kommit till användning hos oss, visat att större och dyrbarare enheter bättre än sina mindre och billigare föregångare tillåtit luftfart med tillfredsställande förräntning och amortering av det i luftfartygen nedlagda kapitalet.

Vad jag nu anfört rörande den regelbundna lufttrafiken äger i stor utsträckning tillämpning även på andra former av luftfart, ehuru de enskilda luftfartygen där genomgående är mindre kapitalkrävande. Jag vill här endast erinra om sådan verksamhet som luftfart för distribution av tidningar, taxiflyg och bekämpning av skadeinsekter från luften.

Genom inrättandet av luftfartslånefonden har statsmakterna erkänt luftfartens stora kreditbehov. De nu framlagda lagförslagen har till syfte att till skapa ett institut, varigenom luftfartsnäringen beredes möjlighet att såsom säkerhet för beviljad kredit lämna inteckningar i luftfartyg. Härigenom öppnas ökade kreditmöjligheter för luftfarten samtidigt som förslaget tillgodoser kreditgivarnas — alltså även statsverkets — intressen genom att erbjuda dem en betydelsefull garanti för att lämnad kredit blir vederbörligen återbetald. Den säkerhet som en inteckning i luftfartyg erbjuder är så till vida osäker som man måste räkna med risken för att luftfartyget råkar ut för flyghaveri. Gentemot denna risk kan inteckningshavaren emellertid skydda sig genom att tillse att erforderlig försäkring tagits och vidmakthålles. En ytterligare ökning av inteckningssäkerheten kan erhållas genom att samma fordran intecknas i flera luftfartyg och risken sålunda fördelas.

Det är givet att värdet av rättigheter i luftfartyg är i hög grad beroende av den omfattning i vilken rättigheterna är internationellt erkända. Den fulla äganderätten till luftfartyg torde redan enligt den internationella privaträttens regler vara i godtagbar mån skyddad i det övervägande antalet av de stater, där lufttrafik med svenska luftfartyg kan beräknas komma att äga rum. Inteckning för fordran eller annan rättighet åtnjuter däremot ej önskvärt skydd. För närvarande kan i olika stater rättigheter av skilda slag tillerkännas förmånsrätt framför en inteckning och därmed allvarligt äventyra dess värde. En anslutning från vår sida till konventionen innebär en garanti för att inteckningen åtminstone i övriga fördragslutande stater blir vederbörligen skyddad. Blott få länder har ännu biträtt konventionen, men det kan väntas att anslutningen snart kommer att öka. Inom en nära framtid torde bl. a. Danmark och Norge komma att biträda konventionen.

Vad sålunda anförts synes mig böra föranleda att Sverige nu biträder inskrivningskonventionen och att vi genomför den på området erforderliga lagstiftningen. Denna lagstiftning måste uppläggas efter två huvudlinjer. Dels bör frågan om inskrivning här i riket av rätt till luftfartyg göras till föremål för reglering, och dels bör bestämmelser meddelas angående erkännande här i riket av rättigheter som är inskrivna i andra konventionsstater. Bestämmelser i det senare avseendet är erforderliga med hänsyn till våra åligganden vid anslutning till konventionen.

Såsom framgår av den förut lämnade redogörelsen för konventionen innehåller denna i huvudsak blott kollisionsnormer. Den ger sålunda i allmänhet ej några anvisningar om vilket innehåll som den materiella rätten i konventionsstaterna bör ha. Under sådana förhållanden kommer vi att vid anslutning till konventionen i det stora hela bibehålla vår frihet att på det sätt, som vi själva önskar, utforma de regler som skall gälla för inskrivning av rättigheter här i riket. De sakkunniga har valt den naturliga vägen att utarbeta dessa regler med nära anknytning till den inskrivningslagstiftning som vi redan har på andra rättsområden. I främsta rummet har 1901 års lag om inteckning i sjögående fartyg fått tjäna såsom förebild. En konsekvens härav, som de sakkunniga varit fullt medvetna om, är att lagstiftningen icke i alla

avseenden kan göras fullt tidsenlig. De sakkunniga har emellertid förutsatt att en revision får ske i samband med att inskrivningsväsendet på fastighetsrättens område moderniseras.

Enligt de sakkunnigas förslag skall ett privaträttsligt inskrivningsväsen för luftfartyg anordnas vid Stockholms rådhusrätt. Inskrivningsärendena skall vid nämnda rådhusrätt handläggas av en särskild inskrivningsdomare, som över sådana ärenden för en särskild inskrivningsbok för luftfartyg. Vid sidan härav bibehålles — med oförändrad karaktär och med samma uppgifter som för närvarande — den offentlighetsrättsliga registreringen hos luftfartsstyrelsen. Enligt förslaget skall i likhet med vad som gäller beträffande sjögående fartyg endast panträtt för fordran kunna inskrivas. Äganderätt till luftfartyg skall sålunda ej bli föremål för inskrivning. Detta innebär att vi i fråga om luftfartyg ej får någon motsvarighet till institutet lagfart å fast egendom. Det är emellertid avsett att ägarens namn skall antecknas icke blott i det hos luftfartsstyrelsen förda registret utan även i inskrivningsboken. I övrigt har de sakkunniga vid utformningen av förslaget strävat efter att — i den mån detta varit förenligt med den nyss angivna allmänna utgångspunkten för arbetet — tillskapa bestämmelser som medför likartad reglering för sådana rättigheter i luftfartyg, som inskrivits i Sverige, och för de i andra konventionsstater inskrivna rättigheterna.

Förslaget innehåller ett mycket vidlyftigt lagmaterial. Reglerna om inskrivning av rättigheter här i riket har sammanförts i en lag om inskrivning av rätt till luftfartyg. Då det är avsett att endast sådana luftfartyg som registrerats hos luftfartsstyrelsen skall få in-tecknas, har det blivit nödvändigt att i samband härmed i viss omfattning revidera de gällande bestämmelserna om sådan registrering. Bestämmelser om registrering har jämte vissa regler om s. k. luftpanträtt — en motsvarighet till sjöpanträttsinstitutet — införts i en särskild lag. Denna avses emellertid få endast provisorisk karaktär, då bestämmelserna i densamma sedermera skall inarbetas i en luftfartslag som de sakkunniga för närvarande förbereder. De bestämmelser som avser erkännande här i riket av inskrivning i annan konventionsstat skall enligt förslaget ingå i en särskild lag i anledning av Sveriges tillträde till inskrivningskonventionen. Till de nämnda lagförslagen ansluter ett stort antal andra lagförslag, bl. a. avseende de exekutionsrättsliga förhållandena.

Som tidigare nämnts har de sakkunniga vid utarbetandet av lagförslagen samrått med representanter för luftfarten och kreditinstitutionerna. De har sålunda haft tillfälle att beakta praktiska önskemål från dem som närmast beröres av lagstiftningen. Vid remissbehandlingen av de sakkunnigas förslag har icke heller framkommit några väsentliga erinringar mot förslaget. Lagberedningen, som för närvarande är sysselsatt med revision av inskrivningsväsendet rörande fast egendom, har vid sin granskning av förslaget ej funnit anledning till någon mera väsentlig erinran mot det sätt, varpå lagstiftningen från de valda utgångspunkterna utformats. Även jag finner förslaget vara väl ägnat att läggas till grund för lagstiftning i ämnet. Jag vill således

ansluta mig till ståndpunkten att en privaträttslig inskrivning för luftfartyg bör anordnas såsom ett särskilt institut vid sidan av den offentligrättsliga registreringen, ehuru man med ett sådant system ej kan undgå dubbelregistrering i vissa avseenden. De punkter där jag med hänsyn till yrkanden som framställts i remissyttrandena eller av annan anledning funnit avvikelser från förslaget motiverade berör detaljer utan nämnvärd betydelse i fråga om huvudgrunderna för lagstiftningen. Jag vill här endast nämna en punkt där avvikelse skett, nämligen beträffande frågan om möjlighet att inteckna flera luftfartyg för samma fordran. Lagberedningen har antytt, att beredningen ej har för avsikt att i sitt blivande förslag upptaga någon motsvarighet till de nuvarande gemensamma inteckningarna i fast egendom men att den för tillgodoseende av det syfte som ligger till grund för den gemensamma inteckningen ämnar föreslå ett annat institut, benämnt inskrivningsenhet. Jag har funnit lämpligt att man i fråga om inteckning i luftfartyg i viss mån anknyter till denna tanke. Detta har i departementsförslaget kommit till uttryck bl. a. däri att särinteckningar icke tillåtes i det fall då flera luftfartyg är intecknade för samma fordran.

I formellt avseende har en del jämkningar i förslaget vidtagits. Den viktigaste av dessa gäller reglerna om exekution i luftfartyg. I de sakkunnigas förslag har dessa regler inarbetats i utsökningslagen. Såsom lagberedningen påpekat blir härigenom den redan nu svåröverskådliga utsökningslagen ytterligare tillkrånglad i sin redaktionella utformning. De regler som har samband med själva utmätningen kan emellertid knappast med fördel utbrytas ur utsökningslagen. Däremot har jag ansett lagstiftningen vinna i reda och överskådlighet genom att bestämmelserna rörande exekutiv försäljning av luftfartyg och vad därmed äger samband överföres till en särskild lag.»

Lagrådet

Lagrådet har icke haft något att erinra mot de huvudsakliga grunderna för den föreslagna lagstiftningen.

De särskilda lagförslagen

Beträffande motiveringen till de särskilda lagförslagen tillåter sig utskottet hänvisa till propositionen.

Utskottet

Med de i förevarande proposition framlagda lagförslagen avses att tillgodose sedan länge framkomna önskemål att kunna genom ett inteckningsförfarande skapa panträtt i luftfartyg och därigenom bereda praktisk möjlighet att utnyttja sådana fartyg såsom underlag för kredit. Den yrkesmässiga civila luftfarten är nämligen mycket kapitalkrävande, och avsevärda kreditbehov föreligger därför. Genom införande av regler om inteckning i

luftfartyg till säkerhet för fordran ökas kreditmöjligheterna för luftfarten väsentligt, och samtidigt beredes luftfartens kreditgivare — bl. a. statens luftfartslånefond — en betydelsefull garanti för att lånen återbetalas. Den säkerhet som inteckning i ett luftfartyg erbjuder är naturligen så till vida osäker som man alltid har att räkna med risken av att luftfartyget råkar ut för totalhaveri. Emellertid kan inteckningshavaren skydda sig mot denna risk genom att tillse, att luftfartyget hålles försäkrat till erforderligt belopp. Såsom nedan närmare beröres föreslås dessutom i propositionen, att det skall bli möjligt att öka säkerheten genom att inteckna samma fordran i flera luftfartyg och sålunda fördela riskerna.

Med hänsyn till luftfartens internationella karaktär är den praktiska betydelsen av inskrivning av rätt till luftfartyg i hög grad avhängig av i vad mån sådan rätt åtnjuter skydd utomlands. Ända sedan år 1925 har också arbete pågått för att få till stånd internationella överenskommelser om erkännande av rätt till luftfartyg och vad därmed äger samband. Detta arbete har resulterat i den vid propositionen fogade s. k. inskrivningskonventionen av den 19 juni 1948. Trots bemödanden i denna riktning har det icke lyckats att skapa enhetliga materiella regler om skydd för äganderätt och andra sakrätter till luftfartyg, utan konventionen reglerar i huvudsak blott frågan om det erkännande, som i en stat vederbörligen stiftade rättigheter i luftfartyg skall åtnjuta i andra konventionsstater. Därest Sverige tillträder konventionen, uppkommer skyldighet för oss att i den omfattning och under de förutsättningar som anges i konventionen här i riket erkänna utomlands inskrivna rättigheter till luftfartyg. Då olägenheterna härav torde komma att bli ringa i jämförelse med fördelarna av att svenska intressen kommer att beredas motsvarande förmåner utomlands, tillstyrker utskottet ratifikation av konventionen.

Det viktigaste av de framlagda lagförslagen är förslaget till lag om inskrivning av rätt till luftfartyg. Medan inskrivningskonventionen avser flera olika slags sakrätter till luftfartyg, skall enligt nämnda lagförslag endast fordringsinteckning av sedvanlig svensk typ införlivas med vår interna lagstiftning. Vid remissbehandlingen har framförts önskemål om regler rörande civilrättslig inskrivning även av äganderätt och nyttjanderätt. Ehuru vissa skäl utan tvivel talar för dylika regler, finner utskottet med hänsyn till vad härutinnan anförts i propositionen att den föreslagna begränsningen till penninginteckning i nuvarande läge är välbetänkt.

Inteckningsreglerna har i förslaget utformats i nära anslutning till redan föreliggande inteckningslagstiftning. I främsta rummet har 1901 års fartygsinteckningslag fått tjäna som förebild. Vissa avvikelser därifrån har emellertid ansetts påkallade med hänsyn till innehållet i inskrivningskonventionen. Därjämte har i lagförslaget upptagits bestämmelser om ägarehypotek, vilka avfattats med 1912 års lagstiftning på fastighetsrättens område som mönster. Då de sålunda använda förebilderna numera delvis är föråldrade, har den föreslagna lagstiftningen icke kommit att i alla avseenden motsvara nutida anspråk på en inskrivningslagstiftning. Utskottet delar

emellertid den i propositionen uttalade uppfattningen, att man icke bör på förevarande begränsade område söka föregripa resultatet av lagberedningens reformering av fastighetsrättens inskrivningsväsen. I stället får man inriktat sig på att, sedan lagberedningen slutfört sitt ifrågavarande arbete, verkställa en allmän revision av inskrivningsbestämmelserna även inom sjörätten och luftträtten.

Ehuru det ifrågavarande lagförslaget således i princip avfattats i analogi med redan föreliggande inskrivningsregler, föreslås i ett avseende en väsentlig avvikelse därifrån. Såsom ovan nämnts skall det enligt förslaget bli möjligt att för samma fordran meddela inteckning i flera luftfartyg. Efter framställning från lagberedningen har reglerna om gemensam inteckning utformats på annat sätt än inom fastighetsrätten. I anknytning till det av lagberedningen införda begreppet inskrivningsenhet föreslås nämligen en reglering som förhindrar, att flera luftfartyg blir gemensamt intecknade på sådant sätt, att något av dem är belastat med inteckning som ej gäller, med samma förmånsrätt, i de övriga. Den sålunda föreslagna ordningen synes utskottet innebära en avsevärd förbättring i jämförelse med vad som gäller i fråga om inteckning i fast egendom. Genom förbudet mot särinteckningar förebygges nämligen flera av de många gånger invecklade spörsmål som uppkommer vid tillämpningen av reglerna om gemensamma inteckningar i fast egendom.

Såsom framgår av den föregående redogörelsen stadgas i inskrivningskonventionen, att en i ett luftfartyg inskriven rättighet, vilken innehas såsom säkerhet för betalning av gäld, under vissa förutsättningar skall erkännas även i reservdelar till luftfartyget. I propositionen föreslås i anslutning härtill, att inteckning i luftfartyg även skall kunna meddelas i lager av reservdelar. Den sålunda föreslagna inteckningsmöjligheten — vartill motsvarighet saknas i fartygsinteckningslagen — är otvivelaktigt ägnad att väcka vissa såväl principiella som praktiska betänkligheter och kan i tillämpningen komma att ge anledning till svarbedömliga tvister. Det är dock att förvänta, att domstolarna härutinnan skall kunna skapa en vägledande praxis. Med hänsyn härtill och då möjligheten att inteckna reservdelslager torde vara av stor ekonomisk betydelse för luftfarten, vill utskottet icke motsätta sig att de ifrågavarande bestämmelserna upptages i lagen.

Liksom fallet är beträffande sjögående fartyg skall enligt förslaget ett privaträttsligt inskrivningsväsen anordnas vid Stockholms rådhusrätt. Den offentligrättsliga registreringen skall liksom hittills ske i det hos luftfartsstyrelsen förda luftfartygsregistret. Bestämmelserna om denna registrering återfinnes för närvarande i 1922 års förordning om luftfart. Då bestämmelser angående sådan registrering förutsattes enligt den föreslagna lagen om inskrivning av rätt till luftfartyg, bör de i fortsättningen erhålla civillags natur. Detta har också beaktats i propositionen. I denna föreslås nämligen hithörande regler i reviderad form upptagna i en lag om registrering av luftfartyg samt om bärgning av sådant fartyg m. m. Varken de reviderade registreringsbestämmelserna eller reglerna om bärgarlön och luft-

panträtt, vilka senare i huvudsak utformats i analogi med motsvarande regler inom sjörätten, har givit utskottet anledning till någon erinran.

I förslaget till lag i anledning av Sveriges tillträde till inskrivningskonventionen har upptagits de särbestämmelser, som erfordras dels beträffande främmande konventionsstaters luftfartyg jämte tillhörande reservdelslager, dels i fråga om luftpanträtter som uppkommit i främmande konventionsstat och dels rörande spörsmålet, hur i annan konventionsstat tidigare registrerade luftfartyg kan överföras till det svenska luftfartygsregistret. Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot vad härutinnan föreslagits.

Bland de föreslagna följdförfattningarna märkes främst de utsökningsrättsliga bestämmelserna. I de sakkunnigas förslag hade samtliga dessa inpassats i utsökningslagen. Enligt propositionen skall däremot endast de regler, som har samband med själva utmätningen, införlivas med utsökningslagen, medan bestämmelserna rörande exekutiv försäljning av luftfartyg och därmed sammanhängande spörsmål sammanförts i en särskild lag. Såsom skäl härför anföres i propositionen, att den redan nu svåröverskådliga utsökningslagen genom de sakkunnigas förslag skulle bli ytterligare tillkrånglad. Även om det kan förefalla anmärkningsvärt ur rent systematisk synpunkt att såsom föreslås i propositionen ur utsökningslagen bryta ut en del av de exekutiva bestämmelserna rörande visst slags egendom, vinner likväl lagstiftningen utan tvivel härigenom i reda och överskådlighet. Med hänsyn härtill finner utskottet den i propositionen föreslagna utformningen av hithörande regler vara att föredraga framför de sakkunnigas förslag. Utskottet tillstyrker därför även härutinnan propositionen. Vad i lagstiftningsärendet i denna del förekommit aktualiserar emellertid behovet av den utav 1945 års riksdag begärda revisionen av utsökningslagen och i samband därmed stående lagstiftning.

På grund av det ovan anförda och då utskottet ej heller vid sin granskning av förslagen i övrigt funnit anledning till erinran, får utskottet hemställa,

att riksdagen måtte *dels* godkänna den i propositionen omförmälda konventionen rörande internationellt erkännande av rätt till luftfartyg, *dels ock* antaga de vid propositionen fogade här ovan återgivna lagförslagen.

Stockholm den 3 mars 1955

På första lagutskottets vägnar:

OLOV RYLANDER

Vid detta ärendes behandling har närvarit

från första kammaren: herrar Ahlkvist, Lindblom, Per Olofsson, Björnberg, fru Gärde Widemar, herrar Lindgren, Erik Svedberg* och Theodor Johansson; samt

från andra kammaren: herrar Rylander, Landgren, Hedqvist, fru Löfqvist*, herrar Fröding, Helén, Larsson i Luttra* och Lundqvist.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.